

**UCHWAŁA NR RGK.0007.66.2022
RADY GMINY BIAŁE BŁOTA**

z dnia 28 czerwca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Białych Błotach za rok 2021 i przedstawienia potrzeb
w zakresie pomocy społecznej na rok 2022**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 2 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) oraz art. 110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach za rok 2021, które stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjąć potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2022, zgodnie z zagwarantowanym budżetem gminy, które stanowią załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Białe Błota.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Białe Błota

Jacek Grzywacz

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIAŁYCH BŁOTACH
ZA ROK 2021
ORAZ
PRZEDSTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
NA ROK 2022**

WPROWADZENIE

Zgodnie z art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedstawiam Radzie Gminy Białe Błota sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach za rok 2021 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2022.

Ośrodek realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych najbardziej potrzebującym mieszkańcom Gminy Białe Błota. Prowadzona była systematyczna współpraca z wieloma instytucjami,

a w szczególności - policją, sądem, placówkami oświaty, placówkami służby zdrowia, komornikami, Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej realizował zadania własne o charakterze obowiązkowym i nieobowiązkowym oraz z zakresu administracji rządowej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości

uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;

9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

10. praca socjalna;

11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania,

z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;

13. dożywanie dzieci;

14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy

w tym domu;

16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

19. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

20. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy o charakterze nieobowiązkowym należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

4. opracowanie i realizacja projektów socjalnych;

5. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
6. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom zagrożonym handlem ludźmi;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Poniżej przedstawiamy szczegółowy opis realizowanych zadań.

ZAKRES ZADAŃ I KADRA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁYCH BŁOTACH

Zadania

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 Ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach świadczył pomoc na rzecz mieszkańców gminy w szczególności w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.),
- 2) Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 - 2023” (M. P. z 2018 r. poz. 1007),
- 3) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 ze zm.),
- 4) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 615),
- 5) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.),
- 6) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- 7) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329),
- 8) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.),
- 9) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245),
- 11) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 81, poz. 448),
- 12) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447),

- 13) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.),
- 14) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.),
- 15) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. z 2020 r. Dz. U. poz. 685 ze zm.),
- 16) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 690 ze zm.),
- 17) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. 2017 r. poz. 2447),
- 18) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.),
- 19) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.),
- 20) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.),
- 21) Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1009),
- 22) Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 479),
- 23) Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.),
- 24) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781),
- 25) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,
- 26) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.),
- 27) Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964r. (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
- 28) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 969),
- 29) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U z 2021 r. poz. 1119 ze zm.),
- 30) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- 31) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U z 2021 r. poz. 1744).

Kadra GOPS

Liczba zatrudnionych pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach według stanu na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 45,5 etatów.

Tabela Nr 1. Liczba etatów w 2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba etatów
GOPS (w tym Sekcja Świadczeń Społecznych)		31
1	Pracownicy socjalni	10
2	Kierownik	1
3	Zastępca Kierownika	1
4.	Główny księgowy	1
4.	Pracownicy administracyjni	9
5.	Inspektor ds. świadczeń rodzinnych	2
6.	Referent ds. wychowawczych	2
7.	Referent (fundusz alimentacyjny)	1
8.	Asystent rodziny	2
9.	Pracownicy obsługi	2
WTZ „Dąb”		7,50
1.	Kierownik	1
2.	Instruktor terapii zajęciowej	4,5
3.	Psycholog	1
4.	Rehabilitant	0,50
5.	Pracownik administracyjny	0,50
Świetlica socjoterapeutyczna i Ośrodki Wsparcia i Integracji		7
1.	Kierownik	1
2.	Wychowawcy (w tym 1 osoba zatrudniona na czas zastępstwa)	4,5
3.	Pracownicy obsługi	1,5
OGÓLEM		45,50

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Ilość zatrudnionych pracowników socjalnych reguluje art. 110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że: Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika,

pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby zadań realizowanych przez pomoc społeczną, co wiąże się z koniecznością poszerzania stanu zatrudnienia, stałego doskonalenia zawodowego, aktualizowania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej Ośrodka, owocują corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry.

POLITYKA SPOŁECZNA :

I. Dział 851 OCHRONA ZDROWIA

1) Przeciwdziałanie alkoholizmowi

a) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany był na podstawie uchwały nr RGK.0007.95.2020 Rady Gminy Białe Błota z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota na rok 2021. Program stanowił kontynuację działań profilaktyczno – edukacyjnych kierowanych do dzieci i młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców Gminy Białe Błota, których celem było przeciwdziałania problemom jakie związane są z nadużywaniem napojów alkoholowych.

Program określał zakres i formę realizacji zadań wynikających przepisów prawa. Jego nadrzędnym celem było stworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują. Działania podejmowane w ramach programu miały celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol, narkotyki oraz inne uzależnienia w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu oraz zażywanie substancji odurzających przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych.

Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Białe Błota to zakres następujących kwestii związanych z następującymi zjawiskami:

- **Problemu alkoholowego (alkoholizmu)** – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu.

- **Problemu narkotykowego (narkomania)** – według definicji określonej w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”.
- **Problemu nikotynowego (nikotynizm)** – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Nikotynizm jest uzależnieniem fizycznym i psychicznym. Został szczegółowo opisany w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD 10.
- **Zjawisko przemocy domowej** – przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Definicja przemocy w rodzinie według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie mówi, że: „przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narażające szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.
- **Zjawisko przemocy rówieśniczej** – przemoc jako „agresywne zachowanie, w którym sprawca używa swego ciała lub przedmiotu (włączając broń) do zranienia lub skrzywdzenia innej osoby”. Z kolei WHO określa przemoc jako „użycie z rozmysłem siły lub groźenie nią, przeciw sobie, innej osobie, grupie lub społeczności, co prowadzi do zranienia, śmierci lub szkody psychicznej, a także do zaburzeń rozwojowych i upośledzenia społecznego”. Nowym problemem, który pojawia się już coraz częściej wśród Polskich uczniów to zjawisko cyberbullyingu lub inaczej mówiąc cyberprzemocy.

Źródłem finansowania Programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację Programu i nie może być przeznaczony na inne cele – zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii COVID – 19 na terenie całego kraju nie wszystkie założone cele zostały zrealizowane.

W ramach programu zrealizowano poniższe działania są spójne i wspólnie realizowane z Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii :

Kampania społeczna – Postaw na rodzinę – adresatami byli uczniowie wszystkich szkół podstawowych działających na terenie Gminy Białe Błota wraz z rodzicami (ulotki + plakaty z treściami profilaktycznymi).

Półkolonie „Z profilaktyką na TY” – organizacja półkolonii dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Białe Błota przy współpracy z: GOPS, GCK oraz COEiS wraz ze wszystkim szkołami – 350 dzieci skorzystało z oferty półkolonii.

Wyposażenie gabinetów psychologa i pedagoga szkolnego - zakupiono do gabinetów szkolnych dla psychologów i pedagogów niezbędne materiały do realizacji spotkań indywidualnych z uczniem – zakupiono min. gry planszowe wspomagające prowadzenie indywidualnej terapii dziecka, podręczniki specjalistyczne oraz publikacja multimedialne.

Warsztaty profilaktyczne – warsztaty profilaktyczne przeprowadzone on-line dla uczniów klas VI-VIII.

Szkolenia – udział w szkoleniach o tematyce profilaktycznej, w których wzięli udział członkowie GKRPA oraz pedagodzy i nauczyciele.

W ramach GPPiRPA działała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana na podstawie Zarządzenia nr 9/2019 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wprowadzenia regulaminu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w oparciu ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz Uchwałę Nr RGK.0007.95.2020 Rady Gminy Białe Błota z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota na rok 2021.

W roku 2021 odbyło się 19 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na które wezwane były osoby zgłoszone w związku z nadużywaniem alkoholu (zgłoszenia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składają min. najbliższa rodzina, policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, kurator sądowy).

Na komisję wezwano 48 osób, wobec których podejmowane były działania motywujące do leczenia uzależnień.

Osoby dotknięte tym problemem podczas posiedzeń GKRPA zachęcane były do podjęcia terapii. W uzasadnionych przypadkach gdy osoba zobowiązana przez GKRPA nie podjęła żadnej terapii sprawa była kierowana do Sądu Rodzinnego o wydanie postanowienia o podjęciu leczenia odwykowego w trybie ambulatoryjnym lub stacjonarnym zgodnym z wydaną opinią przez biegłego sądowego lekarza psychiatrę oraz biegłego sądowego psychologa.

GKRPA w roku 2021 wydała 12 postanowień z pozytywną opinią w przedmiocie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z zasadami określonymi w uchwałach Rady Gminy oraz liczbą punktów sprzedaży.

Przewodnicząca GKRPA na bieżąco odpowiadała na wszystkie wpływające pisma i wnioski.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 65/2019 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie Powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota zmienionego Zarządzeniem Nr 33.2020 z dnia 09.06.2020 r. - dwóch członków Komisji zostało powołanych w skład zespołu interdyscyplinarnego, co wiązało się z ich uczestnictwem w tzw. grupach roboczych powoływanych do rozpatrywania spraw prowadzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego. Powołani członkowie GKRPA wzięli udział w 20 grupach roboczych.

b) Rodzinny Punkt Konsultacyjny. Celem Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego było diagnozowanie problemów rodziny w zakresie:

- pracy z dzieckiem trudnym (problemy wychowawcze, problemy w nauce itp.),
- uzależnień, współuzależnienia i przemocy w rodzinie,
- pracy z rodziną znajdującą się w kryzysie psychicznym,
- zaplanowania pomocy i udzielenia wsparcia rodzinom.

W ramach działalności Punktu podejmowane były następujące zadania :

- organizacja zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych w grupach wsparcia (grupy terapeutyczne Łochowo oraz Lisi Ogon),
- organizacja konsultacji i spotkań terapeutycznych ze specjalistami :
  - psycholog – 50 osób
  - psycholog dziecięcy – 85 osób
  - certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień – razem 120 osób
  - terapeuta ds. uzależnień
- organizacja konsultacji prawnych – radca prawny,
- prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
- udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego,
- udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupie zabezpieczenia abstynencji,
- udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy w rodzinie,
- gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy zajmujących się systemową pomocą dla rodziny,
- współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się wspieraniem rodziny oraz rozwiązywaniem problemów uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, a w szczególności z:
  - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Białych Błotach,
  - Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota,
  - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego zgodnie z uchwałą nr RGK.0007.95.2020 Rady Gminy Białe Błota z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota na 2021 rok.

c) Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia”. W ramach realizowanego zadania finansowano działalność świetlicy socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu. Decyzję o utworzeniu świetlicy w tej miejscowości uzasadniał fakt, iż to w Cielu działały zlikwidowane PGR. W konsekwencji tego, mieszkańcy osiedla - byli pracownicy PGR utracili pracę, a tym samym szansę na stabilizację i godne życie. Brak perspektyw pociągnął za sobą szereg ujemnych skutków społecznych, takich jak np.: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, odrzucenie, bezradność. W ubiegłym roku w zajęciach łącznie brało udział 47 dzieci. Zajęcia w świetlicy odbywały się z podziałem na dwie grupy wiekowe: „Klub Malucha” - dzieci najmłodsze w wieku przedszkolnym tj. od 3 do 5 lat i grupa mieszana – dzieci, nastolatki i młodzież szkolna. Zajęcia miały charakter: profilaktyczny, edukacyjny, opiekuńczy, kompensacyjno – wyrównawczy, integracyjny. Do głównych celów zajęć należało zapewnienie pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, pomoc w odrabianiu zadań domowych, bogacenie wiedzy, kształtowanie umiejętności współpracy w grupie, rozwijanie pamięci i logicznego myślenia, nabywanie umiejętności komunikacyjnych w grupie. Zajęcia wzbogacone były o elementy zabawowe, poznawcze, twórcze, ruchowe, plastyczne i przebiegały zgodnie z opracowanym przez wychowawcę i zatwierdzonym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach programem.

W 2021 roku w świetlicy socjoterapeutycznej oraz w ośrodkach wsparcia i integracji zorganizowane zostały gminne półkolonie letnie pod nazwą „Z profilaktyką na Ty”. Podczas dwóch turnusów wypoczynku letniego udział wzięło 84 dzieci i młodzieży – uczestników zajęć OWiI.

Poniżej, w punkcie II – *Dział 52 - Pomoc społeczna, pkt.2 Ośrodki wsparcia* przedstawiamy kalendarium imprez zorganizowanych w świetlicy i ośrodkach wsparcia.

c) Finansowano działalność 2 grup terapeutycznych prowadzonych w Łochowie przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II oraz w Lisim Ogonie, gdzie zajęcia odbywają się w świetlicy wiejskiej. Grupa terapeutyczna w Łochowie realizowała przede wszystkim zadania wychowawcze i przygotowujące je do profilaktyki przeciwalkoholowej w oparciu o specjalistyczne programy, jak np.: program zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej”, „Drugi elementarz, czyli program siedmiu kroków”, „Profilaktyczno – wychowawczy Program Przeciwdziałania Agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym”, program profilaktyczny dla uczniów klas I-III „Jestem ważny”, szkolny system przeciwdziałania agresji. Zajęcia prowadzone w Lisim Ogonie adresowane były w szczególności do grupy dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym dotkniętych problemem współuzależnienia od alkoholu. Kontynuowana była praca o charakterze integracyjnym i psychoedukacyjnym, której celem było wdrażanie kompetencji pracy grupowej oraz, w szerszym rozumieniu - funkcjonowanie w kontekście społecznym. Wsparciem objęto łącznie 35 dzieci.

d) Konsultacje terapeutyczne i rozmowy motywujące do zmiany dla osób uzależnionych i ich rodzin, edukacja w zakresie picia szkodliwego i ryzykownego oraz rozszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego. Konsultacje psychologa i terapeutów ds. uzależnień prowadzone były w Białych Błotach, Łochowie, Cielu i Murowańcu. Do specjalistów trafiały osoby kierowane przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów społecznych, przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, lekarzy pierwszego kontaktu oraz z własnej inicjatywy. Osobom uzależnionym i członkom ich rodzin udzielano konsultacji i porad psychoterapeutycznych. W procesie motywowania do terapii prowadzono edukację w zakresie uzależnienia, współuzależnienia oraz przeciwdziałania przemocy domowej. Z pomocy terapeutów skorzystało łącznie 96 osób.

Poniesiono następujące wydatki:

Wyszczególnienie	Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	49 067	43 374
Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu	336 087	333 971
Rodzinny Punkt Konsultacyjny	134 500	100 127
Wypoczynek letni	76 200	73 921
Grupa terapeutyczna w Łochowie	4 500	3 779
Grupa terapeutyczna w Lisim Ogonie	4 800	3 129
Szkolenia dla realizatorów programu	8 000	5 630
Programy profilaktyczne w szkołach	10 000	2 976
Materiały profilaktyczne, nagrody	6 000	1 230

2) Pozostała działalność

W ramach omawianego zadania wydawane były decyzje administracyjne przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób, które nie podlegały obowiązkowi powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285 t.j. ze zm.). Na mocy decyzji koszty pobytu w szpitalu lub koszty związane z leczeniem w placówkach służby zdrowia sfinansowane zostały przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Wydano 11 decyzji w przedmiotowej sprawie.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki	Liczba wydanych decyzji
930 zł	930 zł	11

II. DZIAŁ 852 - POMOC SPOŁECZNA

1) Domy Pomocy Społecznej

W domach pomocy społecznej w 2021 r. przebywało 20 osób wymagających całodobowej opieki. Decyzje kierujące do DPS wydano 1 nowej osobie. Mieszkańcy naszej gminy przebywali w 12 domach pomocy społecznej. Średni miesięczny koszt pobytu wahał się w przedziale 3 792,29 zł do 5 563,48 zł.

Wydatki poniesione na realizację tego zadania przedstawia poniższa tabela.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
643 500 zł	643 402 zł

2) Ośrodki Wsparcia

a) Na terenie gminy funkcjonują trzy ośrodki wsparcia i integracji w miejscowościach: Kruszyn Krajeński, Murowaniec i Trzciniec. W ubiegłym roku z zajęć w ośrodkach łącznie skorzystało 173 osób, w tym dzieci, nastolatki, młodzież oraz seniorzy. Zajęcia realizowane były zgodnie z opracowanymi i zatwierdzonymi przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach programami. Wychowawcy przygotowując programy brali pod uwagę między innymi wiek, potrzeby, predyspozycje, a także zainteresowania i oczekiwania uczestników. Głównym celem, który realizowano w 2021 rok było budowanie na nowo relacji, których po czasie zamknięcia w domu brakowało uczestnikom. Ponadto do codziennych zadań należała między innymi pomoc w nauce, wielostronne wspieranie rozwoju, profilaktyka, zagospodarowanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, pielęgnowanie tradycji kulturowych i związanych ze świętami, wyrabianie i wzmacnianie pozytywnych cech charakteru.

Poniesione wydatki obejmowały: zakup materiałów do prowadzenia zajęć z uczestnikami oraz artykułów spożywczych w celu dożywiania i realizacji integracyjnych zajęć kulinarnych, koszty utrzymania (usługi telekomunikacyjne, zużycie energii, wody, wywóz nieczystości, pozostałe usługi, zakup niezbędnego wyposażenia). Wydatki związane z wynagrodzeniami osobowymi, dodatkowym wynagrodzeniem rocznym oraz pochodnymi od wynagrodzeń.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Kruszyna” w Kruszynie Krajeńskim

W 2021 roku z zajęć organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Kruszyna” w Kruszynie Krajeńskim łącznie skorzystało 88 osób w tym dzieci w wieku przedszkolnym (od 3 do 5 lat) oraz dzieci, nastolatki i młodzież w wieku szkoły podstawowej oraz okazjonalnie seniorzy.

Podobnie, jak w latach ubiegłych zajęcia kontynuowane były w dwóch grupach wiekowych. Maluchy brały udział w zajęciach „Klubu Malucha”, które odbywały się cztery

razy w tygodniu tj. od wtorku do piątku. Zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej odbywały się od wtorku do piątku, w godzinach od 15.00 do 18.00 oraz w sobotę od 10.00 do 15.00.

W czasie zajęć „Klubu Malucha” dzieci uczyły się przede wszystkim poprzez zabawę. Rozwijały logiczne myślenie, sprawność manualną, umiejętności poznawcze, kreatywność, wyobraźnię, koncentrację. Maluchy uczyły się współdziałania w grupie rówieśniczej. Zajęcia realizowane były tematycznie. Dzieci poznały między innymi pory roku, zwyczaje i tradycje świąteczne, zwroty grzecznościowe, symbole narodowe, zwierzęta hodowlane, ptaki, figury geometryczne, rośliny. Podopieczni wprawiali się w samodzielny wykonywanie takich czynności, jak: mycie buzi, zębów po posiłku, odkładanie zabawek na miejsce, używanie sztuczków, zmiana i sznurowanie obuwia, ubierania i rozbierania wierzchniego ubrania. Zajęcia przygotowywały dzieci do pójścia do szkoły oraz lepszego funkcjonowania w codziennym życiu.

Zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej realizowane były zgodnie z programem opracowanym przez wychowawcę i zatwierdzonym przez Kierownika GOPS. Rozpoczynały się one od pomocy w nauce (odrabianie zadań domowych, utrwalanie i bogacenie wiedzy szkolnej, praca ze słownikiem), a kończyły na zajęciach wspierających wielokierunkowy rozwój uczestników. Do głównych celów, które stawiał sobie wychowawca w pracy z podopiecznymi należało: po czasie izolacji w domu pomoc w odnalezieniu się na nowo w kontaktach na żywo, odnowienie relacji z rówieśnikami, podwyższenie motywacji do bycia aktywnym, wyrównywanie niedociągnięć w nauce, zapewnienie bezpiecznego miejsca, pożyteczne spędzania czasu, promowanie zdrowego stylu życia, dbanie o tradycje i zwyczaje świąteczne, wzmacnianie dobrych cech charakteru (uprzejmość, sumienność, troskliwość, obowiązkowość, zaradność, szczerłość, uczciwość, lojalność i inne).

Istotnym elementem działalności ośrodka w Kruszynie Krajeńskim zarówno dla uczestników, jak i wychowawcy była współpraca z rodzicami, mieszkańcami sołectwa. W ubiegłym roku z uwagi na panującą w kraju sytuację kontakty ograniczone zostały do niezbędnego minimum.

W ciągu roku w ramach realizowanych zajęć, raz w tygodniu oraz według bieżących potrzeb odbywały się warsztaty socjoterapeutyczne. Celem tych zajęć było nabywanie przez uczestników nowych zdolności do radzenia sobie w codziennym życiu, w kontaktach z grupą rówieśniczą, pozbycie się negatywnych emocji, odreagowanie stresu, budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby oraz wzmocnienie pewności siebie. W zajęciach wykorzystywana była przede wszystkim metoda pracy grupowej w tym dyskusja, burza mózgów, ćwiczenia, zabawy. Dzieci i młodzież chętnie brały udział w tego rodzaju zajęciach.

Uczestnicy zajęć w ośrodku objęci byli nieodpłatnym dożywianiem. Każdego dnia dzieci otrzymywały posiłek, który był urozmaicony, podawany w formie drugiego śniadania dla dzieci z „Klubu Malucha” lub podwieczorka, dania obiadowego dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Z uwagi na pandemię ośrodek używany był od drugiej połowie roku. Seniorzy zrzeszeni w kole „Kwiat Kruszyny” w ramach umowy użyczenia organizowali na terenie ośrodka spotkania klubu i okolicznościowe, warsztaty oraz zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Ponadto placówkę udostępniano w ramach współpracy z sołtysem i radą sołecką Kruszyna Krajeńskiego oraz na zebrania wiejskie i spotkania rady sołeckiej.

Działania podejmowane w ośrodku wsparte były przez dwie osoby wykonujące prace społecznie użyteczne. Do ich obowiązków należało między innymi porządkowanie placu zabaw, grabienie trawników, zamiatanie chodników, zbieranie śmieci na terenie oraz wokół

ogrodzenia, pielenie chwastów, utrzymanie czystości wewnątrz ośrodka oraz prace dekoratorskie. Oprócz tego ośrodek wspomagany był przez pracowników etatowych zatrudnionych w charakterze sprzątaczk i robotnika gospodarczego. Do ich zakresu obowiązków należało utrzymanie czystości i porządku na terenie ośrodka i przyległym, pomoc wychowawcy podczas zajęć z najmłodszymi uczestnikami „Klubu Malucha”, wykonywanie drobnych prac naprawczych, malowanie pomieszczeń wewnątrz budynku oraz elewacji, pielęgnacja trawników, przycinanie krzewów i drzew.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Jagódka” w Trzcińcu

W 2021 r. z zajęć, warsztatów i innych spotkań organizowanych na terenie Ośrodka Wsparcia i Integracji „Jagódka” w Trzcińcu skorzystały 42 osoby. Byli to przede wszystkim wszyscy starsi mieszkańcy Trzcińca, dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkolnym. Wśród stałych uczestników zajęć było 16 seniorów i 2 dzieci. Pozostałe osoby okazjonalnie wzięły udział w warsztatach, uroczystościach okolicznościowych.

Ośrodek czynny był od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych tj. od 15.00 do 18.00. Wyjątek stanowiły warsztaty na potrzeby, których godziny pracy ośrodka były odpowiednio zmieniane.

Z uwagi na panującą w kraju pandemię ośrodek rozpoczął stacjonarnie realizację zajęć w ostatnich dniach maja. Działania ośrodka skupiano przede wszystkim na seniorach. Program zajęć dostosowany był do aktualnych potrzeb lokalnego środowiska. Wychowawca opracowując program brał w szczególności pod uwagę możliwości oraz upodobania odbiorców. Głównym celem było zachęcanie mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu, zmobilizowanie do wyjścia z domu. Udział w zajęciach dał seniorom możliwość spędzenia kilku godzin dziennie w przyjemnej atmosferze i życzliwym towarzystwie. Ponadto rozwijał ich umiejętności manualne, pobudzał do logicznego i nieszablonowego myślenia. Korzystający z zajęć mogli podzielić się swoimi zdolnościami, doświadczeniami i wiedzą z innymi uczestnikami. Z upływem czasu próbowali swoich sił w różnych coraz to nowszych i bardziej wymagających technikach rękodzieła. Mieszkańcy podczas zajęć mieli okazję, by bliżej się poznać, porozmawiać, a przede wszystkim mogli poczuć się potrzebną częścią społeczności. Zajęcia realizowane były głównie w formie warsztatów i spotkań okolicznościowych.

Niektóre spotkania integracyjne dla mieszkańców zorganizowane były we współpracy z sołtysem oraz radą sołecką Trzcińca. Rada częściowo zabezpieczyła materiały na warsztaty, pokryła koszty instruktorów oraz pomogła w rekrutacji i zaproszeniu uczestników.

Uczestnicy zajęć każdego dnia mieli zapewniony nieodpłatny posiłek głównie w formie podwieczorka. Posiłki przygotowywane były wraz z najmłodszymi uczestnikami w ramach integracyjnych zajęć kulinarnych.

Funkcjonowanie placówki wspierane było przez osobę zatrudnioną na umowę zlecenie oraz pracownika gospodarczego. Do ich obowiązków należało utrzymanie ładu, porządku w pomieszczeniach ośrodka i wokół budynku oraz wykonywanie drobnych napraw w celu poprawnego utrzymania stanu budynku.

Z pomieszczeń ośrodka w ciągu roku korzystali mieszkańcy sołectwa podczas organizowanych zebrań wiejskich oraz członkowie rady sołeckiej wraz z sołtysem.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Malina” w Murowańcu

W 2021 roku do Ośrodka Wsparcia i Integracji „Malina” w Murowańcu łącznie uczęszczało 43 dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i dorastającej młodzieży w wieku szkolnym.

Placówka czynna była od poniedziałku do czwartku w godzinach od 11.00 do 18.00 oraz w piątek od godziny 13.00 do 18.00. Zajęcia skierowane były do najmłodszych mieszkańców Murowańca - dzieci w wieku od 3 do 5 lat, które uczęszczały do grupy „Klubu Malucha” oraz do dzieci w wieku szkolnym, które stanowiły grupę starszą.

Realizacja zajęć przebiegała zgodnie z wcześniej opracowanym przez wychowawcę programem, który został zatwierdzony przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Wychowawca przygotowując program brał pod uwagę między innymi wiek, potrzeby, możliwości, a także zainteresowania i oczekiwania uczestników. Głównymi celami, które zaplanowano na 2021 rok były: pomoc w odnalezieniu się na nowo po wyjściu z zamknięcia w domu w czasie pandemii, wsparcie w nauce szkolnej, wielokierunkowe wspomaganie rozwoju, profilaktyka, zagospodarowanie czasu wolnego po zakończeniu zajęć szkolnych. Ponadto rozwijanie zainteresowań dzieci, kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, proekologicznych, pielęgnowanie tradycji narodowych również tych związanych z różnymi świętami oraz wyrabianie i wzmacnianie cech charakteru, które pozwolą na poprawne funkcjonowanie w życiu. Poprzez udział w zajęciach dzieci i nastolatki uczyli się prawidłowych relacji w grupie, rozwijali ciekawość świata, utrwalali czynności dnia codziennego, mieli dostarczane bodźce, które pomogły im rozwijać i ćwiczyć umysł.

Najmłodsze dzieci w czasie spotkań „Klubu Malucha” miały zapewnioną opiekę w kameralnej grupie, gdzie pod kierunkiem odpowiednio przygotowanej kadry poprzez zabawę zdobywały nowe doświadczenia i umiejętności. Naszym celem było prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji z uwzględnieniem potrzeb dzieci. Uczestnicy budowali więzi w grupie i uczyli się wzajemnych kontaktów. Program przygotowany był w taki sposób, aby wykorzystać naturalny potencjał dzieci, a także aby zachęcić do poznawania świata w niecodzienny sposób, wykorzystując różne zmysły. Podczas zajęć poruszane były między innymi tematy związane z zachowaniem w miejscach publicznych, znaki drogowe, pojazdy, zjawiska pogodowe, zawody i inne. Dzieci uczyły się przestrzegania zasad panujących w grupie oraz placówce. Umacniały czynności dnia codziennego takie, jak: higiena osobista, ubieranie się i rozbieranie przed i po wspólnym wyjściu na spacer, samodzielne jedzenie.

Każdy uczestnik w czasie zajęć otrzymywał bezpłatny posiłek, którego celem było dożywianie uczestników. W ramach zajęć starsze dzieci pod nadzorem opiekuna przygotowywały smaczne i zdrowe posiłki w formie II śniadania, podwieczorka lub dania obiadowego. Dużym zainteresowaniem cieszyły się integracyjne zajęcia kulinarne, gdzie starsze dzieci mogły wykazać się swoimi kulinarnymi umiejętnościami oraz zdobyć nową wiedzę sztuki przyrządzania potraw.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, tak i w 2021 roku ośrodek kontynuował współpracę z Kołem Przyjaciół Murowańca i okolic „Murowianka”, Kołem Gospodyń Wiejskich „Murowaniec Razem” oraz sołtysem miejscowości Murowaniec. W ramach podpisanych umów użyczenia bezpłatnie udostępniano pomieszczenia ośrodka w celu organizowania

spotkań członków klubu, rady sołeckiej i mieszkańców Murowańca. Z powodu pandemii nie było wiele udostępnień ośrodka.

W zeszłym roku działania Ośrodka wspomagane były przez osoby zatrudnione na stanowisku sprzątaczk i pracownika gospodarczego. Do ich obowiązków należało bieżące utrzymanie czystości i porządku na terenie ośrodka oraz drobne naprawy i prace malarskie, a także pomoc wychowawcy w grupie „Klubu Malucha”.

Kalendarium imprez zrealizowanych w świetlicy i w ośrodkach wsparcia i integracji

W 2021 roku z uwagi na pandemię dzieci i dorastająca młodzież miała możliwość uczestniczenia w zajęciach, warsztatach, spotkaniach okolicznościowych, wyjazdach od ostatnich dni maja. Należały do nich :

- warsztaty socjoterapeutyczne - realizowane raz w tygodniu, a także według bieżących potrzeb uczestników,
- konkursy plastyczne: „Wystrzałowa maska”, „Ozdoba wielkanocna”, „Pejzaż z darów jesieni” i literacki o tematyce wiosennej „Wiosenne impresje”,
- warsztaty quillingu – wykorzystanie techniki z rodzaju papieroplastyki,
- spotkanie z Klaunem Mata z okazji „Dnia dziecka” – wspólna zabawa zakończona interaktywnym przedstawieniem,
- warsztaty malowania na szkle - zdobienie naczynia szklanego z przeznaczeniem go na upominek z okazji „Dnia Taty”,
- wyjazd na „Poranek muzyczny dla seniorów” do Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy,
- Gminne półkolonie „Z profilaktyką na Ty” zorganizowane we współpracy z Urzędem Gminy i instytucjami z terenu Białych Błot. W ubiegłym roku zajęcia zorganizowaliśmy w tematyce artystycznej. Odbyły się wycieczki do Bydgoszczy i Skłudzewa. Uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztatach profilaktycznych pt. „Wakacje-relacje”, ucząc się wzajemnej współpracy.
- wyjazd seniorów do „Lovendy Kujawskiej” na warsztaty lawendowe,
- warsztaty – tworzenie biżuterii z bydgoską artystką p. Justyną Żywiecką,
- warsztaty - „Tacki z mozaiką” – ozdabianie przedmiotów użytkowych,
- świetlicowy konkurs pn. „Rękodzieła z mas plastycznych”,
- wyjazd do Skłudzewa na wręczenie nagród zwycięzcom w V Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży pt. „Moje Piękne - Bezpieczne Miejsce”. Udział w wernisażu prac konkursowych.
- wycieczka integracyjna do Nadleśnictwa w Białych Błotach – spotkanie z leśniczym, spacer leśną ścieżką dydaktyczną, zabawy, ognisko z kiełbaskami,
- warsztaty - kompozycja z suszonych liści,

- warsztaty taneczne „Terapia ruchem i tańcem” - poznanie podstawowych kroków tańca liniowego, nauka przy muzyce Country,
- spotkania urodzinowe,
- spacer po okolicznym lesie,
- zbiórka darów do schroniska dla zwierząt w Bydgoszczy,
- akcja wspólnego zbierania śmieci z mieszkańcami, poczęstunek,
- „Zabawa Andrzejkowa” - wieczór niezapomnianych emocji, zabaw, nauki tańca „Belgijka”,
- uroczystość z okazji „Międzynarodowego Dnia Seniora” - integracja z innymi klubami seniorów, śpiew i tańce przy muzyce na żywo, biesiadowanie,
- warsztaty florystyczne dla starszych dzieci i młodzieży „Wiązanki okolicznościowe na dzień Wszystkich Świętych”,
- warsztaty - tworzenie bukietu kwiatów i kartek okolicznościowych z foamiranu,
- warsztaty plastyczne w Skłudzewie – udziału w bezpłatnych warsztatach, nagroda w V Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży pt. „Moje Piękne - Bezpieczne Miejsce”,
- warsztaty kulinarne - pieczenie i zdobienie pierników, przygotowanie ciasta, ciasteczek. sałatek, przekąsek na wspólne spotkania,
- warsztaty rękodzielnicze „Stroiki bożonarodzeniowe” – integracyjne warsztaty z seniorami,
- mikołajkowy wyjazd seniorów na warsztaty zielarskie do „Ekologicznego Gospodarstwa Zielarskiego Wróbel” w miejscowości Gołoty,
- warsztaty bankowe we współpracy z Fundacją ING zorganizowane w ramach projektu wolontariackiego „Dobry pomysł” – spotkanie w formie on-line.
- przygotowanie paczek świątecznych i kartek z życzeniami dla podopiecznych świetlicy,
- Wigilia świetlicowa – czas spędzony przy tradycyjnej kolacji wigilijnej, a także czas wspólnej zabawy, śpiewania kolęd oraz rozmów. Całości dopełniła wizyta Św. Mikołaja, który wręczył dzieciom świąteczne paczki.
- warsztaty recykling - choinki ze starych książek,
- warsztaty z psychologiem „Czuję się bezpiecznie” – warsztaty poprowadzone przez psychologa, trenera uważności. Rozmawiały o sytuacjach, które przynoszą dzieciom zarówno stres, jak i radość,
- warsztaty z seniorami – trening uważności.

Wydatki na poszczególne ośrodki wsparcia kształtowały się następująco :

Ośrodek Wsparcia i Integracji	Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
Wydatki ogółem:	529 320 zł	520 715 zł

b) W ramach tego zadania ponoszono koszty związane z pobytem 5 dzieci z terenu naszej gminy w Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Zespole Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy (pobyt częściowy w związku z Covid-19).

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
30 500 zł	30 392 zł

3) Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Głównymi aktami prawnymi regulującymi kwestie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określającymi zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie są: ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 t.j.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245). Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 9 a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2021 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodnicząca Zespołu powołała 39 grup roboczych; odbyło się 137 posiedzeń grup roboczych. Prowadzono 57 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 15 wszczęto w 2021 r. Pomocą zostało objętych 137 osób. Wszczęcie procedury następowało na wniosek policji, oświaty, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. W 2020 roku nie odnotowano żadnej procedury Niebieskie Karty wszczętej przez inne uprawnione podmioty tj. ochronę zdrowia, czy Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Formularze wypełniane były przede wszystkim przez Funkcjonariuszy Policji i pracowników socjalnych.

W roku ubiegłym przeprowadzona została kampania społeczno – edukacyjna skierowana do 2 000 mieszkańców naszej gminy pt.: „Biała Wstążka”. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracownicy ośrodka przygotowali okolicznościowe zawieszki oraz ulotki, które rozdawane były mieszkańcom naszej Gminy. W ramach kampanii Przewodnicząca ZI przeprowadziła szereg pogadanek kierowanych do dzieci i młodzieży, które uczęszczają do placówek oświatowych na terenie naszej gminy. Honorowy Patronat nad kampanią objął Pan Dariusz Fundator – Wójt Gminy Białe Błota. Ranga problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie podkreślona została również w sposób wizualny – budynek Urzędu Gminy w Białych Błotach oświetlony został iluminacją nawiązującą do tematyki podjętej inicjatywy. Dziękujemy wszystkim partnerom, którzy włączyli się do zaplanowanej akcji.

Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa w roku 2021		
	ogółem	137
w tym	medycznego	42
	psychologicznego	43
	prawnego	16
	socjalnego i rodzinnego	137
	terapeutycznego	37
	pedagogicznego	44

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
47 700 zł	42 450 zł

4) Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane były za świadczeniobiorców posiadających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekunów – na mocy ustawy o świadczeniach rodzinnych, oraz do zasiłku stałego na mocy ustawy o pomocy społecznej.

Rodzaj świadczenia	Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
Świadczenia przyznane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych	85 571 zł	85 551 zł
Zasiłek stały	20 925 zł	20 216 zł

5) Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Pomoc finansowa w formie zasiłków przyznawana była na mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz.2268 t.j. ze zm.). W 2021 r. wypłacono 279 świadczeń z tytułu zasiłków okresowych 54 uprawnionym rodzinom. Prawo do zasiłków celowych przyznano 219 rodzinom. Nie opłacano składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (nie wpłynęły wnioski w tej sprawie). Świadczeniami z pomocy społecznej objęto ogółem 281 rodzin tj. 685 osób w rodzinach.

Szczegółowe informacje na temat wykonania budżetu w ramach opisywanego zadania zawiera poniższa tabela :

**Rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej
(z wyłączeniem pracy socjalnej) w latach 2020 – 2021**

Wyszczególnienie	Rok 2020	Rok 2021
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	291	281
Liczba osób w tych rodzinach	722	685

Źródło: Sprawozdanie roczne MRPiPS-03

**Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2020 – 2021 – pogrubioną
czcionką zaznaczono główne powody przyznania pomocy, dominujące w danym roku**

Powód korzystania z pomocy	Rok 2020		Rok 2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	143	338	136	299
Bezdomność	10	11	8	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	116	20	106
Bezrobocie	67	190	64	168
Niepelnosprawność	149	354	149	360
Długotrwała lub ciężka choroba	110	235	120	260
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	98	385	91	353
<i>rodziny niepełne</i>	45	157	42	151
<i>rodziny wielodzietne</i>	36	211	34	195
Przemoc w rodzinie	6	19	9	30
Alkoholizm	33	78	31	58
Narkomania	2	4	3	5

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	11	18	11	14
Sytuacja kryzysowa	1	1	0	0
Zdarzenie losowe	3	11	3	5

Źródło: Sprawozdanie roczne MRPiPS-03

(Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły występować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumuje się).

Szczegółowe informacje na temat wykonania budżetu w ramach opisywanego zadania zawiera poniższa tabela

Rodzaj zasiłku	Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
Wydatek ogółem : w tym :	481 600 zł	399 191 zł
zasiłki okresowe (dotacja celowa)	90 600 zł	90 600 zł
zasiłki celowe (środki własne)	391 000 zł	308 591 zł

6) Zasiłki stałe

Prawo do tego świadczenia otrzymało 40 osób legitymujących się znacznym, bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które jednocześnie spełniły kryteria ustawowe określone w ustawie o pomocy społecznej (701 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 528 zł na osobę w rodzinie). Zrealizowano 401 świadczeń.

Plan finansowy na 2021 r.	Wydatki w 2021 r.
238 900 zł (dotacja celowa)	229 220 zł

7) Praca socjalna

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach praca socjalna świadczona jest głównie w środowiskach osób i rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych oraz objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Zadanie to realizowane jest przez pracowników socjalnych, do których podstawowych obowiązków

należy praca socjalna w środowisku i przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą ośrodka. Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy już przy pierwszej wizycie analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania problemów, udziela porad, informuje o przysługujących uprawnieniach, ukierunkowuje klienta na możliwości załatwiania jego spraw życiowych, motywuje do zmiany zachowania, które pomogłyby mu w dalszym życiu.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka w roku ubiegłym objęła 380 rodzin (971 osób w rodzinach). Realizowane działania obejmowały w szczególności :

- 1) udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury świadczeń wyjątkowych (np. kombatanci) itp.,
- 2) ukierunkowaniu osób do odpowiednich instytucji,
- 3) pomocy w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków, pism urzędowych m.in.: wnioski na zasiłek rodzinny, 500+, specjalny zasiłek opiekuńczy, wnioski do funduszu alimentacyjnego, wnioski do komornika, redagowanie pism do ZUS, Urzędu Skarbowego itp.
- 4) pomocy w redagowaniu pism procesowych, m.in.: pozwów o ustalenie ojcostwa, o alimenty, o rozwód, separację, pozew o rozdzielenie majątkową między małżonkami,
- 5) umożliwianiu klientom bezpłatnych konsultacji z prawnikiem, psychologiem, psychiatrą, terapeutami - w zależności od występujących potrzeb i problemów, w tym w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS,
- 6) uczeniu racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi,
- 7) organizowanie pomocy terapeutycznej - np. kierowanie do Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi,
- 8) uświadamianiu klientom skutków choroby alkoholowej i motywowanie do leczenia,
- 9) kierowaniu wniosków do Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi, uczestniczeniu w posiedzeniach komisji,
- 10) stałej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy odnośnie aktualnych ofert pracy oraz szkoleń, a także uzyskiwanie potwierdzeń pisemnych rejestracji osób,
- 11) pomocy w uzyskaniu zatrudnienia np. poprzez kierowanie osób do zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy, skierowanie do prac społecznie użytecznych, czy robót publicznych,
- 12) skierowaniu wniosków do sądu o objęcie rodziny nadzorem kuratorskim, utrzymywaniu współpracy z kuratorami,
- 13) współpracy ze szkołami, pedagogami szkolnymi, psychologami w zakresie uzyskania informacji o małoletnich dzieciach,
- 14) współpracy z asystentami rodziny, sądem rodzinnym, służbą zdrowia itp.
- 15) kierowaniu osób o ustalenie stopnia niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy,
- 16) informowaniu ofiar przemocy o przysługujących im prawach oraz formach pomocy, kierowanie do specjalistycznego wsparcia,
- 17) kwalifikowanie dzieci na wypoczynek letni,
- 18) zachęcanie niepełnosprawnych mieszkańców gminy do uczestnictwa w zajęciach proponowanych przez miejscową infrastrukturę działającą na rzecz tej grupy osób (WTZ, ZAZ, ŚDS) i pośredniczenie w przyjęciu do tych placówek,
- 19) poszukiwanie miejsca pobytu dla zainteresowanych umieszczeniem w domu pomocy społecznej, czy zakładzie opiekuńczo-leczniczym,
- 20) informowaniu osób starszych, chorych, niepełnosprawnych o możliwości nieodpłatnego wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego lub skorzystania z transportu do placówek służby zdrowia w ramach CiIR „Revita” funkcjonującego przy ośrodku,

- 21) podejmowanie działań interwencyjnych np. w sytuacji zdarzeń losowych, organizowanie pomocy i wsparcia dla poszkodowanych, organizowanie zbiórek publicznych,
- 22) podejmowanie działań zmierzających do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych tych te osoby, które nie są ubezpieczone,
- 23) sporządzanie wywiadów alimentacyjnych na potrzeby własne, na rzecz innych jednostek pomocy społecznej oraz na potrzeby Sekcji Świadczeń Społecznych.

8) Ośrodki Pomocy Społecznej

Wydatki związane z działalnością GOPS obejmowały wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, bieżące wydatki związane z utrzymaniem ośrodka oraz wypłatę wynagrodzeń przyznanych przez sąd w związku z pełnieniem funkcji opiekuna osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej (dotacja celowa), bądź kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej (środki własne). Bieżące wydatki dotyczyły m.in. zakupu niezbędnego wyposażenia, czasopism, literatury, artykułów biurowych, środków czystości, opłaty mediów, konserwacji oraz naprawy sprzętu, opłat pocztowych i bankowych, informatycznych, konwojowanie gotówki, monitoring pomieszczeń, przeglądy techniczne, usługi telekomunikacyjne, podróży służbowych, odpisów na ZFŚS, szkoleń, ubezpieczeń mienia, zakup środków ochrony w związku z Covid-19.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki Stan wykonania
ogółem : 2 662 163 zł	ogółem : 2 615 715 zł w tym: 1) koszty utrzymania ośrodka 2 590 663 zł 2) wynagrodzenie dla opiekunów i kuratorów 25 052 zł

9) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługami opiekuńczymi objęte zostały osoby samotne, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania ze względu na wiek lub stan zdrowia – 31 osób. Usługi świadczone były przez opiekunki w domu klienta, na podstawie pisemnej decyzji administracyjnej i obejmowały niesienie pomocy w czynnościach dnia codziennego, takich jak np.: sprzątanie, pranie, gotowanie posiłków, robienie zakupów, palenie w piecu, organizowanie wizyt lekarskich. Ponadto świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań zleconych gminie. Usługi tego typu obejmują osoby, które wymagają specjalistycznej pomocy dostosowanej do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. W ramach realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych prowadzona była m.in. terapia behawioralna, w szczególności w środowiskach z występującym autyzmem, indywidualne zajęcia o charakterze rehabilitacyjnym, terapia logopedyczna, sensoryczna i pedagogiczna, rehabilitacja ruchowa, zajęcia uspołeczniające i poszerzające umiejętności społeczne. Z tej formy pomocy skorzystały 34 osoby.

Rodzaj pomocy	Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
Wydatek ogółem : w tym :	496 173 zł	484 282 zł
usługi opiekuńcze (<i>środki własne</i>)	127 120 zł	126 747 zł
specjalistyczne usługi opiekuńcze (<i>dotacja celowa</i>)	369 053 zł	357 535 zł

10) Usługi opiekuńcze - projekt współfinansowany ze środków UE

Wójt Gminy Białe Błota w dniu 16 kwietnia 2019 r. podpisał umowę numer UM.WR.433.1.029.2019 o dofinansowanie projektu „Nowa jakość usług opiekuńczych w Gminie Białe Błota” Nr RPKP.09.01.-04-0019/18 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo Działania 9.1 włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT Podziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020. Cel szczegółowy projektu to zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do różnych form niestacjonarnych usług opiekuńczych, dla osób niesamodzielnych, usług asystenckich, w tym dla osób starszych, niepełnosprawnych, długotrwale lub przewlekle chorych objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi oraz rozwój usług ukierunkowanych na podnoszenie umiejętności dla opiekunów. Pomoc w powyższej formie skierowano do 22 osób, z czego:

- dla 6 osób przyznano pomoc w formie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi,
- dla 5 osób przyznano pomoc w formie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych,
- dla 10 osób usługi opiekuńczo- gospodarcze,
- jednej osobie z niepełnosprawnościami przyznano pomoc w formie wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Realizacja projektu zakończyła się z dniem 30.06.2021 r.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki	
64 767 zł	ogółem :	64 746 zł
	- środki EFS	56 032 zł
	- dotacja celowa	3 296 zł
	- środki własne	5 418 zł

11) Pomoc w zakresie dożywiania

W ramach zadania realizowano program rządowy pn. „Posiłek w szkole i w domu”. Prowadzono dożywianie dzieci i młodzieży w formie obiadu w szkołach, przedszkolach i żłobku, z wyłączeniem przerw wakacyjnych oraz okresów zawieszenia działalności placówek oświatowych na mocy decyzji Wojewody Kujawsko - Pomorskiego w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Posiłki spożywało 36 dzieci (18 rodzin; 2 771 świadczeń). Ponadto podopiecznym GOPS udzielano pomocy w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności. Świadczenia przyznawane były głównie w formie gotówkowej. Zasiłki na zakup żywności przyznawane były również w formie rzeczowej tym środowiskom, w których stwierdzono wydatkowanie przyznawanej pomocy niezgodnie z przeznaczeniem określonym w decyzji administracyjnej, w celu zapobieżenia wydatkowaniu przyznanej pomocy na inne artykuły. Zasiłki celowe przyznano 138 rodzinom (355 osób w tych rodzinach; 661 świadczeń).

Źródło finansowania	Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
dotacja celowa	147 962 zł	127 865 zł
środki własne	98 642 zł	85 243 zł

12) Pozostała działalność

a) Prowadzenie Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”. Celem „REVITY” jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym – szczególnie najuboższym mieszkańcom naszej gminy. „REVITA” stanowi bardzo ważne narzędzie w pracy pracowników socjalnych ośrodka z niepełnosprawnym klientem i jego rodziną. stanowi również istotne ogniwo w szeroko rozumianym procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Usługi świadczone przez CIiR „REVITA” są nieodpłatne, dlatego też kierowane są w pierwszej kolejności do podopiecznych GOPS. W ramach działalności prowadzona jest wypożyczalnia sprzętu pomocniczego (np. balkoniki rehabilitacyjne, chodziki 4, 3, i 2 kołowe, materace przeciwodłężynowe, w tym zmiennociśnieniowe, materace rehabilitacyjne do ćwiczeń, wózki inwalidzkie, łóżka rehabilitacyjne, kule). Osoby starsze, chore, niepełnosprawne, które pozbawione są możliwości dotarcia do placówek służby zdrowia, na rehabilitację, załatwienia spraw urzędowych, dowożone są środkiem transportu, którym dysponuje „Revita” do w/w placówek. Z zaproponowanej oferty usług skorzystało 78 osób.

b) Realizowano również inne zadania, zgodnie z poniższym zestawieniem.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
ogółem: 302 430 zł	ogółem: 279 672 zł
	w tym:

w tym:		- CiR „REVITA”	99 220 zł
- CiR „REVITA”	103 653 zł	- prace społecznie-użyteczne	4 389 zł
- prace społecznie-użyteczne	4 600 zł	- pobyt dziecka w pieczy zastępczej	102 666 zł
- pobyt dziecka w pieczy zastępczej	104 000 zł	- program „Wspieraj Seniora”	0 zł
- program „Wspieraj Seniora”	16 780 zł	- WTZ inwestycje	73 397 zł
- WTZ inwestycje *	73 397 zł		

* (ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami)

c) Prowadzenie Klubu „Senior+”

Gmina Białe Błota chcąc zintegrować środowisko osób starszych w kwietniu 2019 r. podjęła uchwałę o wprowadzeniu Samorządowego Programu "Białobłocki Senior", który zakłada powstawanie Klubów "Senior+" w każdej miejscowości należącej do gminy. Klub Senior + w Łochowie powstał w roku 2018 a kolejny w Cielu w roku 2019 - dzięki wsparciu i dofinansowaniu z Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015–2020. Program „Senior+” na lata 2020-2025 realizuje założenia Polityki społecznej wobec osób starszych. Kluby Senior+ działające na terenie Gminy Białe Błota zostały utworzone przy dofinansowaniu z tzw. Modułu I - jednorazowe wsparcie finansowe na utworzenie i/lub wyposażenie ośrodka wsparcia w wysokości do 80% całkowitego kosztu realizacji zadania.

W kolejnych latach Kluby Senior+ rozpoczęły swoją działalność zgodnie ze swoim przeznaczeniem – Klub Senior+ w Łochowie w roku 2019, a Klub Senior+ w Cielu w roku 2020 – przy wsparciu finansowym z Modułu II - zapewnienie funkcjonowania już istniejących ośrodków wsparcia, utworzonych w ramach modułu I. Celem strategicznym programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym. Długofalowym celem polityki społecznej wobec osób starszych jest stworzenie warunków do aktywnego starzenia się, tak aby zapewnić im pełny udział w życiu społecznym. Osoby starsze powinny czuć się bezpieczne, móc uczestniczyć w swojej społeczności i odczuwać solidarność z innymi osobami. Jednym z priorytetowych celów Programu jest rozwój różnorodnych środowiskowych form opieki dziennej dla osób starszych, w tym sieci placówek dziennego pobytu. Powstałe placówki umożliwiają aktywne spędzanie czasu wolnego 60 osobom z terenu gminy Białe Błota.

Plan finansowy na 2021 r.		Poniesione wydatki	
KS Łochowo:	89 277 zł	KS Łochowo:	74 146 zł
w tym:		w tym:	
- dotacja celowa	34 977 zł	- dotacja celowa	34 929 zł
- środki własne	54 300 zł	- środki własne	39 217 zł
KS Łochowo:	89 277 zł	KS Łochowo:	74 144 zł
w tym:		w tym:	
- dotacja celowa	34 977 zł	- dotacja celowa	34 920 zł
- środki własne	54 300 zł	- środki własne	39 224 zł

d) Karta Dużej Rodziny

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom: w wieku do 18. roku życia, w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej, bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności (tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki).

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie.

W roku 2021 wniosek o wydanie KDR złożyły 104 rodziny.

e) Białobłocka Rodzina Wielodzietna

Zgodnie z Uchwałami: Nr RGK.0007.9.2020 Rady Gminy Białe Błota z dnia 10 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Białe Błota o nazwie „Białobłocka Rodzina Wielodzietna” zmienioną uchwałą nr RGK.0007.97.2020 Rady Gminy Białe Błota z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Białe Błota o nazwie „Białobłocka Rodzina Wielodzietna”, zmienioną uchwałą Nr RGK.0007.62.2021 Rady Gminy Białe Błota z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Białe Błota o nazwie „Białobłocka Rodzina Wielodzietna” posiadaczom KDR przysługują się następujące zniżki:

- zniżka w wysokości 50% opłaty za świadczenia przedszkolne w Gminnym Przedszkolu „Wróżka” w Białych Błotach; - bezpośrednio w przedszkolu – po okazaniu KDR
- zniżka w wysokości 50% opłaty za pobyt dziecka w Gminnym Integracyjnym Żłobku „U Misia” w Łochowie; - bezpośrednio w żłobku – po okazaniu KDR
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50% miesięcznej opłaty za zużycie 2m³ wody od osoby,
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 30% opłaty od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość położoną na obszarze gminy Białe Błota za zbieranie i odbieranie odpadów komunalnych w sposób selektywny,
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50% miesięcznej opłaty za bilet miesięczny na autobusy komunikacji międzygminnej linii 91, 92 i 96 kursującej pomiędzy gminą Białe Błota, a miastem Bydgoszcz z wyłączeniem osób, które korzystają z uprawnień nabytych z tytułu posiadania Metropolitarnej Karty Uczniowskiej lub Metropolitarnej Karty Malucha,
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50% miesięcznej opłaty za zakup obiadów szkolnych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Białe Błota,

- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50%; nie więcej niż 135 zł za pobyt każdego dziecka w innym niż Gminnym Integracyjnym Żłobku „U Misia” w Łochowie oraz w utworzonych filiach,
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50%; nie więcej niż 100 zł za pobyt każdego dziecka w innym niż Gminnym Przedszkolu „Wróżka” w Białych Błotach oraz w utworzonych filiach,
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50% miesięcznej opłaty za bilet miesięczny na autobusy PKS kursujący pomiędzy gminą Białe Błota a miejscem nauki i pracy.

Ze wsparcia w tej formie obligatoryjnie korzystały osoby posiadające Kartę Dużej Rodziny.

f) Pomoc materialna o charakterze socjalnym tzw. stypendia szkolne

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne w roku 2021 nie mogła być większa niż kwota 528,00 zł netto (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. poz. 1358).

W roku 2021 łącznie wypłacono: 113 213,00 zł, z czego 90 570,40 zł - dotacja MEN; 22 642,60 - środki własne gminy.

W roku 2021 o szkolne wnioskowało : II semestr 2020/2021 – I-VI – 57 uczniów

I semestr 2021/2022 – IX-XII – 52 uczniów.

III. DZIAŁ 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

1) Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Zgodnie z rekomendacjami Wojewody Kujawsko - Pomorskiego (pismo numer WPS.III.9421.1.50.2021.MG z dnia 26 lutego 2021 r. w roku sprawozdawczym nie prowadzono współpracy i integracji z instytucjami i środowiskiem lokalnym w związku z ogłoszonym stanem epidemii.

Zgodnie z planem działalności WTZ rehabilitacja odbywa się poprzez następujące formy, rodzaje i metody terapii:

- 1. Terapia indywidualna.** Uczestnik zajęć wykonywał zadania dobrane do jego możliwości i zainteresowań w sposób indywidualny tak, aby korygowały one jego deficyty oraz zaburzenia w różnych sferach.
- 2. Terapia grupowa.** Kilkoro uczestników wykonywało różne, bądź te same zadania, przebywając w jednej pracowni. Program pracy uczestników WTZ oraz ich przynależność do pracowni był uzależniony od indywidualnych predyspozycji, deficytów oraz posiadanych umiejętności.
- 3. Terapia zbiorowa.** Uczestnicy wykonywali jednocześnie te same zadania, pracując we właściwym dla siebie tempie.

Rodzaje terapii zajęciowej zastosowane w procesie rehabilitacji:

- a/ Ergoterapia** - stosowanie terapii poprzez wykonywanie różnego rodzaju prac i zajęć manualnych.
- b/ Socjoterapia, psychoterapia i psychoedukacja** - zastosowanie terapii zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych w toku spotkań grupowych oraz rozmów indywidualnych, a także kształtowanie wzorców odpowiednich zachowań.
- c/ Arteterapia** - stosowanie terapii poprzez kontakt bierny i czynny ze sztuką i kulturą.
- d/ Rehabilitacja ruchowa** – dostosowana do indywidualnych potrzeb uczestników.
- e/ Zajęcia z zakresu kultury zdrowotnej.**
- f/ Trening ekonomiczny jako instrument motywacyjny.**

Ergoterapia była realizowana w poszczególnych pracowniach, których zadaniem było przygotowanie uczestników do samodzielności w życiu codziennym, odpowiadającej ich możliwościom fizycznym i intelektualnym, prowadzącej do czynnego udziału w życiu społecznym oraz podjęcia zatrudnienia.

a/ Terapia w pracowni dnia codziennego. Ze względu na pandemię COVID-19, zgodnie z zaleceniami, pracownię wyłączono z użytkowania. W ramach terapii były prowadzone:

- prace porządkowe, takie jak: sprzątanie powierzchni płaskich, sprzątanie łazienek, dezynfekcja powierzchni, pranie i prasowanie fartuchów.
- zajęcia samoobsługi w życiu codziennym - wyrabianie podstawowych nawyków dbania o higienę osobistą oraz wytwarzanie nawyków prozdrowotnych.

- trening ekonomiczny:
  - odróżnianie i liczenie nominałów, planowanie wydatków
  - orientacja w dochodach własnych, oszczędzanie
  - kształtowanie umiejętności dokonywania prostych zakupów: ćwiczenia w używaniu pieniędzy jako środka płatniczego
- socjoterapia: praca z grupą, dyskusje, pogadanki, trening rozwiązywania problemów.

Zajęcia uzupełniające:

- trening funkcji poznawczych
- trening motoryki małej
- ludoterapia (układanki edukacyjne, puzzle, gry strategiczne, gry tematyczne, gry planszowe).

Wartości terapeutyczne podejmowanych działań rehabilitacyjnych:

- ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej
- trening w zakresie samodzielności w życiu codziennym
- umiejętności odpowiedniego zachowania się
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego
- ćwiczenia w dbaniu o czystość bliskiego otoczenia.

b/ Terapia w pracowni multimedialnej i technik graficznych. Zajęcia prowadzone w tej pracowni miały na celu zdobycie umiejętności obsługi różnych sprzętów, wyrabianie nawyku dbania o bezpieczeństwo, zachowania czystości na stanowisku pracy oraz rozwijanie kreatywności. W ramach tej pracowni prowadzone były następujące zajęcia:

- zajęcia informatyczne – służyły zdobywaniu umiejętności związanych z obsługą komputera oraz wykorzystania ich w życiu codziennym: posługiwanie się Internetem, pracy w edytorze tekstu Word oraz pracy z programem PowerPoint w celu tworzenia prezentacji multimedialnych na wybrany temat. Prowadzona była nauka zapisywania i odczytywania danych na komputerze, zakładania kont mailowych, prowadzenia korespondencji za pomocą Internetu. Prowadzony był trening zdobywania potrzebnych informacji za pomocą wyszukiwarek internetowych i przetwarzania ich na własny użytek. Po opanowaniu podstaw obsługi edytora tekstu prowadzono naukę redagowania prostych pism urzędowych, podań, CV, itp.

- zajęcia graficzne – wszelkie czynności wykonywane na zajęciach były związane z tworzeniem obrazów graficznych w formie zaproszeń, kartek świątecznych i okolicznościowych, dyplomów i wizytówek, tworzeniem grafiki komputerowej do celów projektowych, drukowaniem, kopiowaniem, segregowaniem, przecinaniem, przycinaniem, oprawianiem, składaniem i zszywaniem, sklejanem wcześniej przygotowanego materiału. Zadania miały na celu pobudzenie procesu twórczego. Nauka podstawowych czynności związanych z uruchamianiem i obsługą urządzeń poligraficznych i biurowych (maszyny kopiującej, gilotyny, laminarki, bindownicy oraz innych maszyn i narzędzi pomocniczych).

W pracowni Multimedialnej i technik graficznych odbywają się również zajęcia:

- **arteterapii** – rysowanie, malarstwo, sztuki użytkowe, zdobnictwo dekoratorskie. W zakresie multimedialnych technik obróbka szaty graficznej do małych i dużych form dokumentów, redagowanie i przygotowywanie form graficznych do gazetki warsztatowej „Głos Dębu” z wykorzystywaniem Internetu w szukaniu nowych elementów graficznych oraz czcionek.

Wartości terapeutyczne wykonywanych zadań:

- ćwiczenia koncentracji
- usprawnienie koordynacji wzrokowo-ruchowej
- ćwiczenia w zakresie dokładności pracy
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadań
- trening umiejętności pracy w zespole

- praktyka zawodowa służąca próbie wejścia na rynek pracy
- ćwiczenia rozwijające poczucie estetyki oraz kreatywność
- ćwiczenia grafomotoryczne.

c/ Terapia w pracowni rękodziela i sztuk plastycznych. Zajęcia prowadzone w tej pracowni miały na celu podtrzymywanie lub wykształcenie umiejętności posługiwania się różnymi narzędziami i materiałami. Zapoznanie się z nowymi technikami i wskazywanie na możliwość łączenia ich w dowolny sposób. Zwrócenie uwagi na estetykę wykonywanej pracy oraz ekonomiczne wykorzystanie dostępnych materiałów, poprzez planowanie pracy przed jej rozpoczęciem. Rehabilitacja polegała na nauce umiejętności takich jak: szycie, malowanie, tkanie, szydełkowanie, zabawkarstwo, wycinanie, filcowanie, wykonywanie ozdób na odzieży, maskotek, toreb, ozdób do domu. Nauka pozyskiwania materiałów z recyklingu i wtórnego wykorzystywania ich. Dbanie o porządek w miejscu pracy i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Rozwijanie kreatywności oraz nauka realizacji pomysłów za pomocą odpowiednio dobranych technik. Nauka poprzez tworzenie gotowych wyrobów.

- zajęcia krawieckie – miały na celu rozwijanie umiejętności manualnych, ćwiczenie dokładności poprzez wykonywanie form wykroju, krojenie materiału, wycinanie elementów, naukę obsługi maszyn szyjących, reperowanie odzieży. Uczestnicy poznali podstawowe techniki czynności krawieckich, w tym: nawlekanie nitki na igłę, robienie pętelki, rozpoczynanie i zakańczanie szycia ręcznego, łączenie dwóch tkanin ścięciem za igłą i na okrętkę, wykonywanie prostych ściągów ozdobnych: sznureczek, łańcuszek, krzyżakowy, pętelkowy, dziergany, przyszywanie guzików z dwiema i czterema dziurkami oraz guzików na tzw. „nóżce”, haftek, zatrząsków, ręczne dzierganie dziurek, posługiwanie się taśmą krawiecką.

- zajęcia dekoratorskie – służyły zapoznawaniu się z różnorodnymi technikami plastycznymi, które wykorzystywane były następnie w celach zdobniczych:

- florystyka – praca z szyszkami jako podstawa teoretyczna i praktyczna do wykonywania kompozycji (wianków, obrazów, stroików).
- aplikacje – filcowe, materiałowe oraz zdobnictwo koralikami, guzikami, pasmanterią koronkową i dekoracje z różnorodnych rodzajów tkanin. Zajęcia miały na celu usprawnienie umiejętności manualnych oraz treningu dokładności i precyzji wykonywanej pracy.

- zajęcia tkackie – ich celem było wykonanie rzeczy użytkowych i dekoracyjnych. Zastosowano następujące techniki: tkanie na krośnie, na ramkach, wyplatanie makramy i breloczków itp.

- zajęcia artystyczne – miały na celu rehabilitację zawodową poprzez rozwijanie sprawności manualnej, zapoznawanie uczestników z podstawowymi technikami plastycznymi: malarstwo, rysunek, poznawanie form przestrzennych, kompozycji oraz rozwijanie własnej kreatywności przy wykorzystaniu różnorodnych materiałów. Celem zajęć było pobudzanie wyobraźni, kształtowanie poczucia estetyki, a także ćwiczenie dokładności i cierpliwości.

Wartości terapeutyczne:

- trening usprawniania umiejętności manualnych
- zdobywanie umiejętności wykonywania szycia ręcznego i maszynowego
- zdobycie umiejętności posługiwania się narzędziami krawieckimi
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień plastycznych
- zapoznawanie się z narzędziami i materiałami do działań plastycznych
- usprawnienie koordynacji wzrokowo-ruchowej
- trening staranności i koncentracji.

d/ Terapia w pracowni edukacji technicznej. W tej pracowni uczestnicy rozwijali zdolności manualne oraz koordynację wzrokowo – ruchową podczas wykonywania prostych czynności związanych z obróbką różnorodnych materiałów. Wykonywano różnego rodzaju prace z wykorzystaniem drewna i sklejk, takie jak: cięcie, szlifowanie, malowanie. Uczestnicy uczyli się posługiwać zarówno prostymi jak i bardziej skomplikowanymi narzędziami stolarskimi. W ramach zajęć uczono też dbałości o teren wokół budynku i ogród. Do zadań tej pracowni zalicza się również tworzenie wyrobów ceramicznych. Podczas wykonywanych prac uczestnicy zwracali uwagę na bezpieczeństwo oraz zapoznawali się z prawidłowym użyciem narzędzi i maszyn, wskazując ewentualne zagrożenia. Zdobywali umiejętność prawidłowej organizacji stanowiska pracy.

- zajęcia stolarskie – służyły nauce łączenia ze sobą elementów drewnianych poprzez zastosowanie kleju do drewna lub wkrętów i dopasowywanie odpowiednich kształtów do konstrukcji. Nabywaniu umiejętności rozróżniania drewna, posługiwania się podstawowymi narzędziami stolarskimi niezbędnymi do obróbki i wykonania z drewna różnorodnych elementów dekoracyjnych i przedmiotów użytkowych: tac, pudełek, ramek oraz elementów dekoracyjnych dla potrzeb pozostałych pracowni oraz przeznaczonych na sprzedaż.

- zajęcia gospodarcze – posłużyły rozwijaniu umiejętności przydatnych do wykonywania drobnych napraw sprzętu domowego oraz renowacji drewnianych mebli, przy prowadzeniu prac porządkowych i prac ogrodniczych w środowisku WTZ. Uczono posługiwania się narzędziami i sprzętami ogrodniczymi. Poprzez wszelkiego rodzaju prace ogrodnicze uczestnicy zdobywali wiedzę niezbędną do pielęgnacji roślin, dostosowanej do zmieniających się pór roku i warunków atmosferycznych. Wykonując wspólnie zaplanowane zadania, uczestnicy rozwijali umiejętność efektywnej współpracy w grupie.

- zajęcia ceramiczne jako technika modelowania różnymi technikami ceramicznymi. Zapoznano uczestników ze sposobami realizacji obiektu ceramicznego – charakterystyka, funkcje, przeznaczenie ceramiki, związki z innymi dziedzinami sztuki użytkowej i rzemiosła. Charakterystyka i wykorzystanie różnego rodzaju glin. Metody suszenia i zabezpieczania obiektów ceramicznych w czasie pracy. Zdobnictwo w ceramice, sposoby wykończenia powierzchni, szlifowanie, angobowanie, szkliwienie. Przekazano informacje o sposobach używania narzędzi, przyrządów i przyborów niezbędnych do obróbki gliny. Zajęcia z ceramiki służyły do rozwijania umiejętności posługiwania się narzędziami służącymi do obróbki ceramicznej, poznawania rodzajów gliny, nauki wykonywania naczyń i form ceramicznych. Udzielano i utrwalano informacje techniczne na temat obsługi pieca do wypalania ceramiki oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wartości terapeutyczne:

- praktyka zawodowa służąca próbie wejścia na rynek pracy
- ćwiczenie wytrwałości i odpowiedzialności za powierzone zadanie i jego ukończenie
- ćwiczenie tempa pracy
- dbałość o narzędzia pracy
- edukacja ekologiczna
- rozwijanie kreatywności
- usprawnianie motoryki małej
- nauka ekonomicznego wykorzystywania materiałów
- dbałość o narzędzia pracy i nabywanie pewności siebie w posługiwaniu się nimi
- edukacja z zakresu BHP.

e/ Terapia w pracowni umiejętności osobistych. Działalność tej pracowni ma na celu przygotowanie uczestników do samodzielnego życia oraz odnajdywania się w różnych rolach społecznych i lepszego rozumienia świata, siebie oraz innych ludzi. Działanie terapeutyczne, podejmowane w pracowni uwzględniały potrzeby i indywidualne zdolności każdego z uczestników w taki sposób, aby potrafił on wywiązać się z powierzonych mu czynności lub zadań. Uczestnicy zdobywali wiedzę m.in. na temat tego jak zachować się w miejscach publicznych, jak załatwić sprawę w urzędach, jak wysłać list, jak korzystać z planu miasta, czy komunikacji publicznej, a także jak korzystać z miejsc publicznych i dóbr kultury. Treningiem realizowanym w ramach tej pracowni było przygotowanie uczestników do jak najbardziej samodzielnego, świadomego i aktywnego życia w społeczeństwie, jak również pomoc w zdobywaniu umiejętności i ukształtowaniu postaw, które są niezbędne do życia autonomicznego i przejawiania zachowań prospołecznych. Wśród licznych zadań spoczywających na pracowni umiejętności społecznych znajdowały się następujące wartości terapeutyczne:

- kształtowanie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej,
- przygotowanie do pełnienia ról społecznych,
- kształtowanie empatii,
- doskonalenie realizacji w stawianych sobie obowiązkach.

Socjoterapia, psychoterapia i psychoedukacja były prowadzone w celu rozpoznania indywidualnych zasobów i potrzeb uczestników. Służyły rozwijaniu kompetencji potrzebnych do efektywnego pełnienia ról społecznych oraz modelowania akceptowalnych społecznie zachowań. Były pomocne we wspieraniu w kryzysach emocjonalnych oraz w nauce rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji. Miały na celu stymulowanie procesów poznawczych, takich jak: pamięć, myślenie, uwaga, orientacja w czasie, miejscu i przestrzeni. Posłużyły w profilaktyce z zakresu zdrowia psychicznego, fizycznego i emocjonalnego. Przygotowywały do podjęcia pracy poprzez motywowanie, rozwijanie zdolności i zainteresowań.

Metody i techniki socjoterapii:

- a/ zabawoterapia i ludoterapia – zabawy manipulacyjne, zabawy tematyczne, zabawy konstrukcyjne, zabawy i gry dydaktyczne
- b/ terapia ruchem – gry i zabawy ruchowe połączone z elementami rytmiki i tańca. Nauka czynności życia codziennego – trening samoobsługi
- c/ trening umiejętności społecznych – nawiązywanie relacji, prowadzenie rozmów i podtrzymywanie kontaktów, aktywne słuchanie, asertywność, rozwiązywanie konfliktów

Metody i techniki psychoterapii i psychoedukacji:

- a/ psychoedukacja - pogadanki, drama, warsztaty grupowe, rozmowy indywidualne, rysunki terapeutyczne,
- b/ trening funkcji poznawczych - gry planszowe, zabawy ruchowe, materiały dydaktyczne i terapeutyczne,
- c/ interwencja kryzysowa i terapia wspierająca - wsparcie emocjonalne, analiza sytuacji kryzysowej, wypracowanie rozwiązań i sposobów radzenia sobie w chwili kryzysu emocjonalnego
- d/ warsztaty i treningi interpersonalne - scenki sytuacyjne, warsztaty, pogadanki,
- e/ współpraca z terapeutami, instruktorami oraz rodzicami – obserwacja uczestnicząca, regularne konsultacje z instruktorami w celu wspólnego stworzenia programu terapii, utrzymywanie kontaktu z opiekunami w celu omawiania spraw bieżących.

Wartości terapeutyczne:

- integracja i rozwijanie kompetencji samopomocowych, kompetencji społecznych, samodzielności i motywacji do pracy
- wskazanie oraz wzmocnienie zasobów i mocnych stron uczestników, co pozwalało na określenie ich predyspozycji zawodowych
- rozwijanie sfery emocjonalnej i osobowościowej oraz zapobieganie dysharmonii rozwojowych.

Arteterapia realizowana była poprzez zajęcia artystyczne, których celem było rozwinięcie umiejętności autoekspresji poprzez choreoterapię, muzykoterapię, filmoterapię, biblioterapię i sztukę użytkową.

Metody i techniki zastosowane w arteterapii:

a/ muzykoterapia:

- muzykoterapia bierna – muzyka aktywizująca, relaksacyjna, trening relaksacyjny.
- muzykoterapia czynna – muzykowanie uczestników z wykorzystaniem instrumentów Orffa, nauka śpiewania nowych piosenek, body percussion, quizy muzyczne. Muzykoterapia była ważną formą rehabilitacji, która umożliwiała naukę relaksacji, odreagowywanie napięć i emocji, integracji grupy we wspólnym muzykowaniu i zabawach rytmicznych. Muzyka stymuluje zaburzone funkcje i uwrażliwia na wartości artystyczne.
- b/ malarstwo – malowanie farbami plakatowymi, akwarelami, farbami akrylowymi,
- c/ teatroterapia – psychodrama, drama, pantomima,
- d/ filmoterapia – seanse filmowe w ramach zajęć na terenie WTZ,
- e/ choreoterapia – ćwiczenia muzyczno-ruchowe, improwizacje ruchowe przy muzyce, naśladowanie ruchów.

Wartości terapeutyczne:

- podtrzymywanie umiejętności posługiwania się różnymi materiałami i narzędziami w celu rozwijania autoekspresji
- wyrażanie swobodnej ekspresji poprzez zajęcia rytmiczne i ruchowe
- zdobywanie umiejętności radzenia sobie z napięciem oraz odreagowywania emocji.

Zajęcia z zakresu rehabilitacji ruchowej. W pracy z uczestnikami wykorzystywano kinezyterapię (orbitrek, rower stacjonarny). Ćwiczenia z zakresu gimnastyki korekcyjnej miały na celu niwelowanie schorzeń układu kostno-stawowego i mięśniowego, kształtowanie nawyku prawidłowej sylwetki oraz aktywizację fizyczną i psychiczną uczestników.

Zajęcia z zakresu kultury zdrowotnej realizowano poprzez:

- a/ pogadanki na temat utrzymania właściwej higieny osobistej oraz otoczenia
- b/ pogadanki edukacyjne w kilkusobowych grupach uczestników na temat utrzymania właściwej higieny intymnej
- c/ w ramach potrzeb uzupełniano apteczkę pierwszej pomocy przedlekarskiej
- d/ prowadzenie regularnych kontroli stanu sanitarno – higienicznego uczestników
- e/ pogadanki edukacyjne na temat zdrowego trybu życia.

Trening ekonomiczny jako instrument motywacyjny. Uczestnicy w 2021 roku otrzymywali w ramach treningu ekonomicznego środki finansowe, wypłacane zgodnie z obowiązującym w WTZ Regulaminem Organizacyjnym oraz ZASADAMI TRENINGU EKONOMICZNEGO, stanowiącymi załącznik do Zarządzenia Nr 25/2020 Kierownika GOPS

w Białych Błotach z dnia 05.10.2020 r. Trening ekonomiczny obejmował wszystkie metody terapii zmierzające do wyposażenia uczestnika w umiejętności gospodarowania pieniędzmi, poprzez poznawanie ich wartości. Trening ekonomiczny był dostosowany do indywidualnego programu rehabilitacji każdego uczestnika i miał za zadanie rozwijanie umiejętności wydatkowania pieniędzy w czynnościach życia codziennego w zakresie:

- naukę podstawowych pojęć ekonomicznych takich jak: pieniądź, wartość pieniądza, nominały, kontrahent, usługa, towar
- kształtowania i podtrzymywania orientacji wartości pieniądza, towaru lub usługi
- umiejętności planowania wydatków zgodnie ze swoimi indywidualnymi potrzebami
- naukę gospodarowania pieniędzmi, orientacji w cenach towarów i usług
- planowania potrzebnych zakupów przy wyborze odpowiedniego kontrahenta
- planowania oszczędności.

Metody pracy:

- a/ słowne
- b/ praktyczne
- c/ oglądowe
- d/ waloryzacyjne
- e/ objaśniająco-poglądowe
- f/ programowane
- g/ weryfikujące
- h/ rekonstruujące
- i/ inne w miarę potrzeb – samodzielne pozyskiwanie wiedzy.

Współpraca z rodzicami i opiekunami prawnymi. Istotną rolę w przebiegu rehabilitacji uczestników odgrywa współpraca z ich rodzicami i opiekunami prawnymi. Bardzo ważnym zadaniem rodziców lub opiekunów jest utrzymanie i utrwalanie efektów terapii prowadzonej w warsztacie. Aby było to możliwe, psycholog, rehabilitant i instruktorzy terapeuci pozostają w stałym kontakcie z rodzicami lub opiekunami. Udzielają wsparcia, informują na bieżąco o funkcjonowaniu uczestników w WTZ oraz dzielą się posiadaną wiedzą specjalistyczną udzielając porad. Oferowano:

- a/ pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników warsztatu, co miało m.in. na celu zmniejszanie skutków ich niepełnosprawności;
- b/ pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych i załatwianiu spraw urzędowych;
- c/ udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy finansowej ze środków PFRON w ramach programów celowych i związana z tym pomoc w załatwianiu formalności;
- d/ udzielanie informacji o przysługujących prawach.

Współpraca z podmiotami pomocy społecznej w celu niesienia pomocy rodzinom lub opiekunom prawnym uczestników. Kontynuowana była współpraca z pracownikami socjalnymi z Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej w Białych Błotach i Sicieniu. Współdziałanie to miało charakter typowej pracy socjalnej tj. pomocy uczestnikom i ich rodzicom lub opiekunom prawnym w załatwianiu spraw urzędowych, osobistych, w dotarciu do środowiska lokalnego, do osób potrzebujących wsparcia w różnych aspektach.

Psycholog. Praca psychologa w okresie zawieszenia działań placówki w związku z pandemią polegała na kontakcie telefonicznym z poszczególnymi uczestnikami i udzielaniu rozmów wspierających. Rozmowy wykonywano głównie podczas godzin pracy. Po wstępnym zebraniu deklaracji dotyczących potrzeb wsparcia psychologicznego, także poza godzinami i miejscem pracy, przeprowadzano rozmowy z uczestnikami a także ich opiekunami. Rozmowy dotyczyły zazwyczaj bieżących spraw życiowych uczestników, nie tyle wynikających z faktu trwania pandemii i braku możliwości uczestnictwa w zajęciach stacjonarnych, co z indywidualnych uwarunkowań i problemów psychicznych uczestników.

Tematyka poruszanych rozmów to między innymi:

- sposoby radzenia sobie ze stresem, relaksacja i trening uważności
- kontrolowanie nieprzyjemnych emocji, sposoby redukcji agresji
- metody skutecznej komunikacji interpersonalnej oraz rozwiązywania konfliktów
- praca nad samooceną i podwyższaniem poczucia własnej wartości.

Uczestnicy w liczbach w zakresie postępów w zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej i rehabilitacji zawodowej. Proces rehabilitacji w Warsztacie Terapii Zajęciowej “Dąb” prowadzony był zgodnie z opracowanym dla każdego uczestnika Indywidualnym Programem Rehabilitacji. Każdy program został utworzony i zweryfikowany na podstawie zgromadzonej dokumentacji, wywiadu, obserwacji oraz działań i zachowania w placówce oraz szczegółowej punktowej oceny. W programie określone zostały poszczególne sfery i kierunki działań dla każdego uczestnika indywidualnie, stosownie do jego predyspozycji, które to wynikają z posiadanej niepełnosprawności. Programy zawierały wskazania i zalecenia zarówno z zakresu rehabilitacji zawodowej jak i społecznej. Każdy program został podzielony na trzy części, które były schematami działań w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej oraz rehabilitacji zawodowej.

Rehabilitacja społeczna. Rehabilitacja społeczna była prowadzona jako całokształt działań wspierających uczestników warsztatu w życiu społecznym. Z ustawowej definicji wynika, że rehabilitacja społeczna postrzegana jest głównie jako: wyrabianie zaradności osobistej oraz pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, likwidację barier, w szczególności: architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, a także w komunikowaniu się i dostępie do informacji, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi. W związku z tym w procesie rehabilitacji skupiano się na umiejętnościach i kompetencjach samodzielności, w tym jak najlepszym przygotowaniu do pełnienia ról społecznych poprzez:

- a/ rozwój umiejętności dnia codziennego we właściwej pracowni terapeutycznej – pracownia dnia codziennego,
- b/ rozwój różnych form i umiejętności nawiązywania i utrzymywania kontaktów społecznych w pracowni umiejętności osobistych,
- c/ zdobywanie umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym w środowisku lokalnym,
- d/ poprawę kondycji psychicznej,
- e/ rozwój umiejętności niezbędnych we współżyciu i we współpracy z innymi osobami,
- f/ rozwój psychofizycznych nawyków i sprawności przydatnych w życiu i pracy,
- g/ usprawnianie ruchowe i poprawę kondycji fizycznej.

Rehabilitacja zawodowa. Rehabilitacja zawodowa w działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej “Dąb” pełniła nadrzędną rolę. Wynikało to zarówno z założeń ustawodawcy jak i idei powstania tego typu placówki, a tym samym finansowania ze środków publicznych tj.

PFRON i samorząd powiatowy. Jednak w 2021 roku założenia te nie zostały zrealizowane ze względu na długotrwałe zawieszenie działalności WTZ (pandemia COVID-19) i związane z tym nieobecności uczestników. Przygotowanie osoby niepełnosprawnej do podjęcia zatrudnienia jest procesem długotrwałym i wymaga prawidłowego wskazania na bieżące potrzeby rynku zbytu. Sprzedaż wyrobów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizacji programu terapeutycznego nie jest głównym celem działalności warsztatu, a jedynie sposobem na zapewnienie osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Dochody ze sprzedaży wyrobów wytwarzanych w procesie rehabilitacji stanowią wartość dodaną, w szczególności na płaszczyźnie rehabilitacji zawodowej, co jest zgodne z § 10 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej.

Wdrażanie uczestników do pełnienia roli pracownika w celu podjęcia zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy jest nadrzędnym celem procesu rehabilitacji zawodowej, w którym należy uwzględnić:

- a/ ograniczenia wynikające z poszczególnych rodzajów niepełnosprawności,
- b/ przeciwwskazania lekarskie do podjęcia zatrudnienia
- c/ przystosowanie stanowiska pracy do indywidualnych potrzeb uczestnika
- d/ przygotowania do zatrudnienia na konkretnym stanowisku pracy:
  - potrzebę zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy i zgłaszania gotowości do zatrudnienia,
  - pomoc w prowadzeniu rozmów kwalifikacyjnych z przyszłym pracodawcą,
  - uzyskanie wsparcia w zakresie szkoleń dla osób niepełnosprawnych.

Uczestnicy WTZ „Dąb” według wieku

Lp.	Wiek uczestników	Liczba osób	[%]
1.	21-25	1	4%
2.	26-30	5	20%
3.	31-35	5	20%
4.	36-40	4	16%
5.	41-45	4	16%
6.	46-50	1	4%
7.	51 i więcej	5	20%
Razem		25	100%

Uczestnicy WTZ „Dąb” według płci

	Liczba osób	[%]
<i>Kobiety</i>	14	56%
<i>Mężczyźni</i>	11	44%
<i>Razem</i>	25	100%

Niżej wykazane środki finansowe pozyskane zostały na działalność Warsztatu ze Starostwa Powiatowego. Wydatki ilustruje poniższa tabela.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione koszty
ogółem: 60 267 zł	ogółem: 60 267 zł w tym: - dotyczące działalności WTZ ze środków Powiatu Bydgoskiego 59 008 zł - integracja społeczna uczestników 1 259 zł * <i>* (środki pochodzące ze sprzedaży wyrobów i usług)</i>

Poza w/w środkami finansowymi działalność WTZ finansowana była z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), który jest funduszem celowym działającym na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Środki te przekazywane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy. Dane w zakresie wykorzystania środków z PFRON przedstawia poniższa tabela.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
ogółem: 542 400 zł	ogółem: 542 391 zł w tym: - wynagrodzenia pracowników, nagrody jubileuszowe, składki na ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy, świadczenia urlopowe, fundusz socjalny 410 147 zł

- koszty materiałów, energii elektrycznej i ciepłej oraz innych mediów, usług materialnych i niematerialnych	84 371 zł
- dowóz uczestników, eksploatacja samochodu, obsługa działalności WTZ	27 666 zł
- ubezpieczenie uczestników	625 zł
- trening ekonomiczny	891 zł
- materiały do terapii i wyposażenie WTZ	17 331 zł
- szkolenie pracowników	1 360 zł

IV. DZIAŁ 855 - RODZINA

1) Świadczenia wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku Sekcja Świadczeń Społecznych przy GOPS realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane jest świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko, niezależnie od dochodu.

Wyplacono 65 712 świadczeń. Świadczenie 500+ otrzymało 3 715 rodzin.

Realizacja świadczeń wychowawczych przedstawiała się następująco:

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2020 r.	Liczba świadczeń 2021 r.
Świadczenie wychowawcze 500 +	62 395	65 712

Liczba przyznanych świadczeń 500 + zwiększyła się w ostatnim roku o prawie 5,3 % w porównaniu z 2020 r.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki (dotacja celowa)
ogółem: 33 042 500 zł	ogółem: 32 911 983 zł
w tym:	w tym: dotacja celowa:
- dotacja celowa 33 042 500 zł	- wypłata świadczeń wychowawczych (dotacja celowa) 32 720 006 zł
- środki własne 0 zł	- koszty obsługi 191 977 zł
	- środki własne 0 zł

2) Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

a) Prawo do świadczeń ustalane było na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz.111 t. j. ze zm.), ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 887 t. j. ze zm.), ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1297), ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (Dz.U. z 2020 r. poz. 1329) oraz na podstawie przepisów wykonawczych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie
- 5) jednorazowe świadczenie „Za życiem”.

Realizacja świadczeń rodzinnych przedstawiała się następująco:

Liczba świadczeń rodzinnych w 2021 r.

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2020 r.	Liczba świadczeń 2021 r.
Zasiłek rodzinny	6 661	6 086
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, art.5 ust. 3 ustawy (złotówka za złotówkę)	836	609
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe)	84	70
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	204	186
Samotnego wychowywania dziecka	455	272
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 374	1 358
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	529	484
Rozpoczęcie roku szkolnego	511	311
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	913	828

Analiza danych zawartych w tabeli pozwala zauważyć, że w 2021 r. nastąpił spadek wypłat wymienionych świadczeń. Sytuacja ta ma miejsce od kilku lat i w naszej ocenie związana jest z niskimi kryteriami dochodowymi. O wymienione w tabeli zasiłki ubiegać się mogą tylko te rodziny, których dochody oscylują na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Wypłacone świadczenia opiekuńcze, w tym:

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2020 r.	Liczba świadczeń 2021 r.
Zasiłek pielęgnacyjny	5 032	5 294
Świadczenie pielęgnacyjne	1 278	1 543
Specjalny zasiłek opiekuńczy	115	53
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (dot. świadczenia pielęgnacyjnego i SZO)	825 ŚP	1 019 ŚP
	78 SZO	45 SZO
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od SZO)	367 ŚP	480 ŚP
	53 SZO	27 SZO

Obserwujemy wzrost wypłat zasiłku pielęgnacyjnego (ok. 5%), świadczenia pielęgnacyjnego (ok. 21%) oraz składek na ubezpieczenie społeczne od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych. Znacznemu spadkowi uległa liczba wypłaconych specjalnych zasiłków opiekuńczych (ok.62%). Świadczenie to przyznawane jest osobom rezygnującym z zatrudnienia z powodu **sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności (łącznie ze wskazaniem określonymi w ustawie).**

Świadczenia rodzicielskie

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2020 r.	Liczba świadczeń 2021 r.
Świadczenie rodzicielskie	407	307

Nastąpił spadek wypłat świadczenia rodzicielskiego dla osób, które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego (zatrudnienie na umowy cywilnoprawne, osoby bezrobotne – niezależnie od faktu zarejestrowania w Urzędzie Pracy, studenci) – ok. 25%.

Od maja 2014 roku GOPS realizuje zadanie jakim jest przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów, czyli dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia

Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2020 r.	Liczba świadczeń 2021 r.
Zasiłek dla opiekuna	37	36
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	25	25
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	14	1

Liczba przyznanych zasiłków pozostała na podobnym poziomie jak w 2020 r. Składka na ubezpieczenie zdrowotne dotyczy osoby, która spełniła kryteria do objęcia tego rodzaju świadczenia.

Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł – „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, przyznane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2020r. poz. 1329). Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2020 r.	Liczba świadczeń 2021 r.
Świadczenie „Za życiem”	4	2

Liczba przyznanych świadczeń spadła o 50% w stosunku do roku 2020.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500,00 zł.

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym lub poza granicami RP.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia się następująco:

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2020 r.	Liczba świadczeń 2021 r.
Fundusz alimentacyjny	1 224	1 122

Spadła liczba dzieci, którym przyznano prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego o ok. 8 %.

Poniższa tabela ilustruje wydatki ogółem poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
ogółem: 7 040 886 zł	ogółem: 7 020 895 zł
	w tym: dotacja celowa 6 932 589 zł środkami własnymi 88 306 zł
	1) wypłata świadczeń społecznych_ 6 171 604 zł
	2) składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezp. społecznego 560 856 zł
	3) koszty obsługi ogółem 288 435 zł

Liczba prowadzonych postępowań administracyjnych dotyczących wydania decyzji

Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.
Pomoc społeczna	982	1 036
Fundusz alimentacyjny	121	104
Świadczenia wychowawcze (500+) *	4 497	3 825
Pomoc materialna dla uczniów *	167	123
Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami *	586	407
Zasilek pielęgnacyjny *	121	160
Świadczenie pielęgnacyjne *	51	82
Specjalny zasilek opiekuńczy *	13	15
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe) *	83	115
Świadczenie „Za życiem” *	4	2

*wykazano dane za okresy zasiłkowe (2019/2020 i 2020/2021)

3) Wspieranie rodziny

a) **Asystentura rodziny** obejmowała realizację zadań wynikających z wprowadzenia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.). Zadaniem asystenta rodziny jest przede wszystkim praca nad podnoszeniem kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, bądź zagrożone są umieszczeniem w formach opieki świadczonych poza rodziną biologiczną. Zadanie to realizowane jest poprzez wspieranie rodzin w wykonywaniu czynności dnia codziennego, towarzyszenie, trening, przekazywanie informacji, które mogą pomóc w podniesieniu jakości życia rodzinnego i budowaniu więzi wewnątrzrodzinnych. Praca asystenta rodziny polega bezpośrednim kontakcie asystenta z rodziną, zazwyczaj w jej miejscu zamieszkania. Rok 2020 różnił się znacząco w tym zakresie w stosunku do lat poprzednich. W związku z sytuacją epidemiologiczną należało dostosować działania asystentów rodziny do zachowania reżimu sanitarnego, stąd też spotkania bezpośrednio z rodziną zostały ograniczone i odbywały się w wyjątkowych, koniecznych sytuacjach. Monitorowanie sytuacji rodzin odbywało się telefonicznie oraz poprzez inne dostępne środki komunikacji pośredniej. W roku ubiegłym asystenci rodziny objęli wsparciem ogółem 18 rodzin (rotacyjnie) – 84 osoby, z czego 50 osób niepełnoletnich i 34 osoby pełnoletnie. Poza rodziną biologiczną przebywało 13 dzieci, natomiast 10 dzieci było zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej.

b) **Program „Dobry start”** realizowany był w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. z 2020 r. poz.821 z późn.zm.). W ramach programu rodzice - bez względu na dochody – mogli otrzymać jednorazowo 300 zł na zakup podręczników, zeszytów, sprzętów potrzebnych uczniom oraz pozostałego wyposażenia niezbędnego dzieciom uczącym się w szkołach podstawowych, liceach, szkołach policealnych oraz innych placówkach edukacyjnych do ukończenia 20. roku życia lub 24 lat w przypadku osób z niepełnosprawnościami.

Od 1 lipca 2021 r. realizację zadania przejął ZUS. Tutejszy Ośrodek dokonał wypłaty 2 świadczeń na początku 2021 r. (w związku z przekazaniem wniosków do GOPS przez inne organy, które nie były właściwe miejscowo do załatwienia sprawy).

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
ogółem: 137 994 zł	ogółem: 132 892 zł
	1) asystentura rodziny 129 918 zł
	2) program „Dobry start” 1 674 zł
	w tym:
	- świadczenia 600 zł
	- koszty obsługi 1 074 zł
	3) program „Asystent rodziny” 2 000 zł

4) Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

Celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby zainteresowane miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. Program ma na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych.

Program adresowany był do osób pełnoletnich ze znacznym, bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym), które wymagały usługi asystenckiej w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu. Z powodu oczekiwania na uruchomienie środków finansowych z budżetu państwa na realizację programu oraz rozprzestrzenianie się pandemii i związane z tym obawy o stan zdrowia, asystenci rozpoczęli pracę od miesiąca czerwca ubiegłego roku.

Plan finansowy na 2021 r.	Poniesione wydatki
353 752 zł	ogółem : 353 752 zł
	w tym:
	- wynagrodzenie asystentów osobistych 335 749 zł
	- koszt przejazdu 12 054 zł
	- ubezpieczenie AOOD 706 zł
	- środki ochrony osobistej 1 173 zł
	- koszty obsługi 3 991 zł
	- wydarzenia kulturalne 79 zł

5) Inwestycje przeprowadzone w poszczególnych obiektach GOPS w związku z realizacją ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2019 r. poz. 1696 ze zm.):

a) Świetlica socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu – wydatkowano kwotę 45 8874 zł.

Zadanie obejmowało wymianę 2 szt. drzwi wejściowych na drzwi automatyczne przesuwne. W grudniu 2021 r. zrealizowano I etap zadania, który obejmował wykonanie i dostawę drzwi.

b) Ośrodki Wsparcia i Integracji w Kruszynie Krajeńskim, w Trzcincu i w Murowańcu – koszt : 52 900 zł.

Zrealizowano następujące działania :

1. montaż domofonów;
2. wymiana balustrad przy schodach zewnętrznych budynków;
3. prace elektryczne polegające na obniżeniu istniejących włączników światła na wysokość zgodną ze standardami dostępności obiektów, zamontowaniu lampy z czujką nad drzwiami wejściowymi do budynków ośrodków, montażu przycisków wzywania pomocy w toaletach;

4. wykonanie i montaż oznaczeń fakturowo – kontrastowych budynków tj. pasy ostrzegawcze i naprowadzające wejść do obiektów oraz schodów, nakładki antypoślizgowe na stopnie schodów, pasy kontrastowe szklanych drzwi zewnętrznych, tabliczki informacyjne z napisem w alfabecie Braille’a i znacznikami NFC na drzwi pomieszczeń oraz nakładki informacyjne z napisami w alfabecie Braille’a montowane na poręczach balustrad.

c) Siedziba GOPS – wydatek: 141 600 zł.

W 2021 r. zrealizowano niżej wymienione zadania:

1. wymiana drzwi wejściowych i wiatrołapu na automatycznie otwierane;
2. montaż domofonu;
3. wymiana balustrady przy schodach zewnętrznych i podjeździe dla osób niepełnosprawnych przy wejściu do siedziby GOPS;
4. prace elektryczne polegające na zamontowaniu lampy z czujką nad drzwiami wejściowymi do budynku GOPS, obniżeniu istniejących włączników światła na wysokość zgodną ze standardami dostępności obiektów, montażu czujników mikrofalowych ruchu i obecności do istniejącego oświetlenia w wybranych pomieszczeniach, montażu linki wzywania pomocy w toalecie dla klientów;
5. wykonanie i montaż oznaczeń fakturowo – kontrastowych budynku tj. pasy ostrzegawcze i naprowadzające wejść oraz schodów, nakładki antypoślizgowe na stopnie schodów, pasy kontrastowe szklanych drzwi zewnętrznych i wewnętrznych oraz drzwi i profili windy dla osób niepełnosprawnych, tabliczki informacyjne z napisem w alfabecie Braille’a, znacznikami NFC i kodami QR na drzwi pomieszczeń oraz nakładki informacyjne z napisami w alfabecie Braille’a montowane na poręczach schodów wewnętrznych i zewnętrznych w siedzibie Ośrodka;
6. montaż urządzeń z informacją głosową oraz tekstową typu beacony na poszczególnych kondygnacjach w siedzibie GOPS;
7. montaż planów tyflograficznych poszczególnych kondygnacji budynku.
8. wymiana biurka na przystosowane do osób poruszających się na wózkach inwalidzkich w punkcie obsługi klienta na parterze budynku GOPS.

**d) Warsztat Terapii Zajęciowej „Dąb” i Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”-
Zrealizowano niżej wymienione inwestycje :**

Warsztat Terapii Zajęciowej „Dąb”:

1. wymiana drzwi wejściowych i wiatrołapu na automatyczne przesuwne;
2. montaż domofonu;
3. remont łazienki z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych;
4. montaż balustrady przy wejściu od strony ogrodu.
5. prace elektryczne polegające na zamontowaniu lampy z czujką nad drzwiami wejściowymi do budynku, obniżeniu istniejących włączników światła na wysokość zgodną ze standardami dostępności obiektów, montażu przycisków wzywania pomocy w toaletach;
6. wykonanie i montaż oznaczeń fakturowo – kontrastowych budynku tj. pasy ostrzegawcze i naprowadzające wejść do budynku, pasy kontrastowe szklanych drzwi zewnętrznych, tabliczki informacyjne z napisem w alfabecie Braille’a i znacznikami NFC na drzwi pomieszczeń;
7. montaż planu tyflograficznego obiektu;

8. wykonanie nawierzchni z kostki brukowej przed wejściem od strony ogrodu.

Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”:

1. wymiana balustrady przy schodach zewnętrznych;
2. prace elektryczne: zamontowanie lampy z czujką nad drzwiami wejściowymi, obniżeniu istniejących włączników światła na wysokość zgodną ze standardami dostępności obiektów, montażu przycisku wzywania pomocy w toalecie.
3. wykonanie i montaż oznaczeń fakturowo – kontrastowych budynku tj. pasy ostrzegawcze i naprowadzające wejść oraz schodów, nakładki antypoślizgowe na stopnie schodów, pasy kontrastowe szklanych drzwi zewnętrznych, tabliczki informacyjne z napisem w alfabecie Braille’a i znacznikami NFC na drzwi pomieszczeń oraz nakładki informacyjne z napisami w alfabecie Braille’a montowane na poręczach schodów zewnętrznych;
4. wykonanie i montaż planu tyflograficznego obiektu.

DZIAŁANIA KIERUNKOWE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2022

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach realizuje działania wynikające z obowiązujących uregulowań prawnych oraz podejmuje inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz tworzenia nowego wizerunku instytucji pomocy społecznej jako efektywnej i skutecznej. Prawidłowa realizacja zadań wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring występujących problemów społecznych, analiza zgromadzonych danych i wskaźników, ale także diagnoza zasobów pomocy społecznej w Gminie Białe Błota.

W oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej będą realizowane następujące działania:

1) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw obejmować będzie w szczególności:

- diagnozę aktualnych potrzeb społecznych występujących na terenie gminy Białe Błota;
- wypłacanie zasiłków na mocy ustawy o pomocy społecznej;
- udzielanie pomocy rzeczowej,
- organizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- przeciwdziałanie eksmisjom i bezdomności,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu,
- pracę socjalną,

- przyznawanie i realizację wypłat świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych (500+) – do miesiąca maja br. oraz jednorazowych świadczeń na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
  - przyznawanie i realizacja wypłat dodatku osłonowego – nowe zadanie nałożone ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2022 r. poz.1 ze zm.),
  - przyznawanie jednorazowego świadczenia pieniężnego przysługującego uchodźcom wojennym z Ukrainy (300+) na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583 ze zm.) oraz realizacja innych form wsparcia,
  - opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalno - rentowe i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia obligatoryjne,
  - wydawanie decyzji przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
  - współpracę z instytucjami realizującymi Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (realizacja przedłużona została do września 2021 r., pomoc polega na weryfikowaniu uprawnień oraz kierowaniu osób najuboższych do organizacji partnerskich po odbiór żywności zakupionej ze środków UE),
  - podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
- 2) Zorganizowanie ferii zimowych i wypoczynku letniego dla dzieci w formie półkolonii.
  - 3) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
  - 4) Prowadzenie Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.
  - 5) Kontynuacja działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu oraz Ośrodków Wsparcia i Integracji w miejscowościach Kruszyn Krajeński, Trzciniec i Murowaniec, jak również grup terapeutycznych w Łochowie i Lisim Ogonie.
  - 6) Kontynuacja działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” w Białych Błotach.
  - 7) Wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych poprzez kontynuowanie działalności Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”.
  - 8) Organizacja imprez sportowo – integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.
  - 9) Inicjowanie oraz wsparcie osób nieaktywnych zawodowo poprzez organizację usług aktywizacyjnych oraz tworzenie warunków do realizacji prac społecznie użytecznych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy oraz Urzędem Gminy Białe Błota.
  - 10) Skierowanie pomocy do środowisk mających bardzo trudne warunki mieszkaniowe, w szczególności do rodzin wielodzietnych, niepełnych i osób samotnych, w celu podniesienia standardu zajmowanych lokali mieszkalnych. Działania te kierowane będą przede wszystkim do tych środowisk, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, zagrażających zdrowiu lub życiu, a które w ramach własnych

możliwości finansowych nie są w stanie przeprowadzić koniecznych remontów, czy dokonać zakupu podstawowego wyposażenia.

- 11) Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota na lata 2021 – 2025”, w szczególności poprzez:
  - pracę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota,
  - umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 12) Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Białe Błota na lata 2019 – 2021, w szczególności poprzez:
  - wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez asystentów rodziny oraz poprzez pogłębioną pracę socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze,
  - poradnictwo specjalistyczne.
- 13) Kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu.
- 14) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby niesamodzielne, w tym osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez podniesienie standardów usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach działalności placówek wsparcia dziennego dla seniorów w szczególności poprzez realizację:
  - Programu Senior + (Kluby Seniora funkcjonujące w miejscowości Łochowo oraz w Cielu),
  - Zapewnienia trwałości realizacji Projektu pt.: „Nowa jakość usług opiekuńczych w Gminie Białe Błota”, który do czerwca 2021 r. współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020)
  - Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2022;
- 15) Realizacja zadań :
  - Karta Dużej Rodziny i Białobłocka Rodzina Wielodzietna,
  - stypendia socjalne dla uczniów,
  - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota;
- 16) Podejmowanie akcji pomocowych, działań interwencyjnych stosownie do występujących potrzeb.
- 17) Pozyskiwanie środków finansowych poprzez aplikowanie o fundusze zewnętrzne na realizację programów w ramach Funduszy Unijnych, a także w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Kujawsko - Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, Urząd Marszałkowski w Toruniu.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2022

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej a także analiza zasobów Gminy Mrągowo w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z powyższym Ośrodek określa najważniejsze potrzeby:

1) Zasilki i pomoc w naturze:

a) składki na ubezpieczenie zdrowotne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
ogółem:	dotacja: 92 600	dotacja: 92 600
852-85213 GOPS	20 900	20 900
852-85513 Sekcja Świadczeń Społecznych	71 700	71 700

b) zasilki okresowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85214	dotacja: 108 803	dotacja: 87 700

c) zasiłki celowe oraz składki na ubezpieczenie społeczne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85214 - zasiłki celowe	środki własne: 388 300	środki własne: 358 300
852-85214 - składki na ubezp. społeczne	środki własne: 1 000	środki własne: 1 000

d) zasiłki stałe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85216	dotacja celowa: 272 600	dotacja celowa: 200 200

e) dotacja na zapewnienie schronienia przez organizacje pozarządowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85203	środki własne : 73 000	środki własne: 73 000

2) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85228 - zadanie własne - w tym zapewnienie trwałości realizacji projektu pt.: „Nowa jakość usług opiekuńczych w Gminie Białe Błota”	usługi opiekuńcze: 231 800	usługi opiekuńcze: 231 800
852-85228 - zadanie zlecone - w tym zapewnienie trwałości realizacji projektu pt.: „Nowa jakość usług opiekuńczych w Gminie Białe Błota”	specjalistyczne usł. opiekuńcze: 362 044	specjalistyczne usł. opiekuńcze: 362 044

3) Realizacja programu „Posilek w szkole i w domu”:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85230	ogółem: 252 334	ogółem: 252 334
	dotacja: 151 400	dotacja: 151 400
	środki własne: 100 934	środki własne: 110 000

4) Domy Pomocy Społecznej:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85202	630 000	600 000

5) Ośrodki Wsparcia i Integracji - świetlice w Kruszynie Krajeńskim, Trzcincu i Murowańcu:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85203	688 300	675 800

6) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny / program wspierania osób pobierających świadczenia opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
855-85502	ogółem: 5 904 450	ogółem: 5 904 450
	świadczenia społeczne - dotacja: 5 095 000	świadczenia społeczne - dotacja: 5 095 000
	inne koszty: /obsługa/ - dotacja: 635 100	inne koszty: /obsługa/ - dotacja: 635 100
	inne koszty: /obsługa/ środki własne: 174 350	inne koszty: /obsługa/ środki własne: 174 350

7) Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenia wychowawcze –

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
855-85501 realizacja zadania przez GOPS do 31.05.2022 r. :	ogółem: 32 000 000	ogółem: 26 458 000
	w tym świadczenia: 13 766 384	w tym świadczenia: 13 766 384
	w tym koszty obsługi: 59 935	w tym koszty obsługi: 59 935

8) Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii (środki z funduszu alkoholowego) :

a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
851-85154	ogółem: 189 000 - działalność GKRPA 44 100 - „Niebieska Linia” – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 1 200	ogółem: 189 000 - działalność GKRPA 44 100 - „Niebieska Linia” – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 1 200

	- programy profilaktyczne	5 000	- programy profilaktyczne	5 000
	- zakup materiałów profilaktycznych i nagród	3 000	- zakup materiałów profilaktycznych i nagród	3 000
	- szkolenia, konferencje itp.	2 000	- szkolenia, konferencje itp.	2 000
	- organizacja wypoczynku letniego i zimowego	30 000	- organizacja wypoczynku letniego i zimowego	30 000
	- sporządzanie diagnozy społecznej dot. uzależnień	1 000	- sporządzanie diagnozy społecznej dot. uzależnień	1 000
	- grupa terapeutyczna Łochowo	4 500	- grupa terapeutyczna Łochowo	4 500
	- grupa terapeutyczna Lisi Ogon	4 800	- grupa terapeutyczna Lisi Ogon	4 800
	- Rodzinny Punkt Konsultacyjny	93 400	- Rodzinny Punkt Konsultacyjny	93 400

b) Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
851-85154	316 000	316 000

c) Wypoczynek dzieci i młodzieży

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
851-85153 (p. pkt.8 lit. d)	44 000	44 000
851-85154 (p. pkt.8 lit. a)	30 000	30 000

d) Przeciwdziałanie narkomanii

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022		
851-85153	ogółem : 95 000	ogółem : 95 000		
	- programy profilaktyczne	5 000	- programy profilaktyczne	5 000
	- zakup materiałów profilaktycznych i nagród	3 000	- zakup materiałów profilaktycznych i nagród	3 000
	- szkolenia, konferencje itp.	3 000	- szkolenia, konferencje itp.	3 000
	- wypoczynek letni	44 000	- wypoczynek letni	44 000
	- sporządzenie diagnozy społecznej dot. uzależnień	5 500	- sporządzenie diagnozy społecznej dot. uzależnień	5 500
	- Rodzinny Punkt Konsultacyjny	34 500	- Rodzinny Punkt Konsultacyjny	34 500

e) Grupy terapeutyczne w Łochowie i Lisim Ogonie:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
851-85154 (p. pkt 8 lit a)	9 300	9 300

f) Rodzinny Punkt Konsultacyjny :

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
851-85153 (p. pkt.8 lit. d)	20 500	20 500
851-85154 (p. pkt 8 lit. a)	86 800	86 800

9) Pozostała działalność – planowana jest realizacja następujących Programów:

a) Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb":

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
853-85311	PFRON: 542 400	PFRON: 542 400
	Starostwo Powiatowe: 60 267	Starostwo Powiatowe: 60 267
	środki na integrację społeczną: 10 000	środki na integrację społeczną: 10 000

b) Centrum Integracji i Rehabilitacji "REVITA"

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85295	97 551	97 551

10) Inne programy :

a) Ośrodki wsparcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (na terenie m. Bydgoszcz)

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85203	95 000	95 000

b) Pozostałe zadania :

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85295	Prace społecznie-użyteczne	6 000	5 500
852-85295	Pieczna zastępcza: koszty pobytu dziecka w zastępczych formach opieki	100 179	100 179

852-85295	Program Klub „Senior +”: - <i>środki własne</i> • Łochowo • Ciele - <i>dotacja</i> • Ciele	126 820 57 610 46 664	126 820 57 610 46 664
852-85295	Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2021	957 564 (dotacja)	957 564 (dotacja)
852-85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - <i>Zespół Interdyscyplinarny</i>	40 300	20 300
855-85503	Karta Dużej Rodziny	1 112,03	1 112,03
855-85504	Wspieranie rodziny	167 451	167 451
853-85395	Białobłocka Rodzina Wielodzietna	300 000	150 000
854-85415	Stypendia socjalne dla uczniów	dotacja: 80 000	dotacja: 80 000
		śr. własne: 20 000	śr. własne: 20 000

c) Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85219	wypłata wynagrodzenia dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej (środki własne)	9 340,00	9 340
852-85219	wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobę całkowicie ubezwłasnowolnioną (dotacja)	0	0

d) Wypłata świadczenia jednorazowego dla uchodźców wojennych z Ukrainy

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania na dzień 14.06.2022 r.	Środki zabezpieczone w budżecie
852-85295	ogółem : 187 578 w tym: - świadczenie jednorazowe 183 900 - koszty obsługi 3 678	ogółem : 186 354 w tym: - świadczenie jednorazowe 182 700 - koszty obsługi 3 654

e) Dodatek osłonowy

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2022
852-85295	ogółem : 559 008,45 w tym: - świadczenia 548 047,50 - koszty obsługi 10 960,95	ogółem : 559 008,45 w tym: - świadczenia 548 047,50 - koszty obsługi 10 960,95

Przedstawione powyżej dane dotyczą określenia wysokości środków finansowych potrzebnych na zabezpieczenie realizacji zadań własnych i zleconych. Monitoring potrzeb prowadzony jest na bieżąco. W przypadku niedoborów na przyznawanie i wypłatę świadczeń finansowanych z budżetu gminy (np. zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, usługi opiekuńcze) tutejszy Ośrodek wystąpi do Wójta Gminy Białe Błota z wnioskiem o dokonanie zwiększenia budżetu stosownie do występujących potrzeb. Natomiast w przypadku braku środków na realizację zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa aplikować będziemy wnioski do Wydziału Polityki Społecznej przy Kujawsko - Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy z prośbą o zwiększenie dotacji na wypłatę świadczeń obowiązkowych oraz dofinansowania realizacji zadań własnych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota

Jacek Grzywacz